

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

ROK XVII.   ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 19-go MARCA 1939 ROKU   CENA NUMERU 25 GROSZY.   № 78

Ultimatum Niemiec

do Rumunii?

Londyn zaniepokojony nowymi planami zaborczymi Niemiec. — Min. Gafencu zaprzecza pogłoskom Regent Horthy spotka się z Hitlerem

LONDYN, 18 marca. (PAT) Foreign Office komunikuje: W związku z szeroko rozpowszechnianymi w Londynie WIADOMOŚCIAMI O RZEKOMYM ULTIMATUM NIEMIEC DO RUMUNII, POSEŁ BRYTYJSKI W BUKARESZCIE SIR REGINALD HOARE ODWIEDZIŁ MINISTRA SPRAW ZAGR. GAFENCU DLA UZYSKANIA WYJAŚNIENI.

Min. Gafencu poinformował posła brytyjskiego, że wiadomości powyższe nie odpowiadają prawdzie.

PRAGA, 18 marca. Według krążących tutaj pogłosek, kanclerz Hitler ma spotkać się w Wiedniu z reg. Horthy, gdzie mają omówić ewentualną przyszłą wspólną akcję w Europie Środkowej, t. j. ustalenie stosunku do Rumunii.

BUDAPESZT, 18 marca. (PAT) W wyniku przeprowadzonych w ostatnich dniach pertraktacji gospodarczych, węgiersko-rumuńskich, prze-

dłużono o dalsze trzy miesiące węgiersko-rumuńską umowę o wymianie towarowej z dnia 18 maja 1938 r., której ważność upływa z dniem 31 marca br.

BERLIN, 18 marca. (PAT) Aktywność dyplomatyczna czynników niemieckich polegała w ciągu soboty z jednej strony na rozmowach i koniencjach, prowadzonych w Wiedniu przez kanclerza, a z drugiej strony na dementowaniu informacji na temat pe-

netracyjnych zamiarów Rzeszy w stosunku do Węgier i Rumunii. Koła niemieckie starają się w pierwszym rzędzie wytłumaczyć Zachodowi, że stanowisko Niemiec w stosunku do państw południowych na obszarze naddunajskim nie polega na „podbijaniu“, lecz na produktywnym wciągnięciu tych państw w sferę politycznych i gospodarczych wpływów Niemiec. Wszelkie dawniejsze próby Londynu czy Paryża ingerencji na tym od-

cinku były taktyką służącą z celami wybitnie politycznymi, zmierzającymi do okrajenia Niemiec gospodarczo. Nie dawały one żadnych realnych korzyści tym państwom i stwarzały jednocześnie ośrodek niepokoju w Europie. Wpływy niemieckie usuną nie tylko niebezpieczeństwo zagrożenia pokoju w Europie, lecz dadzą również państwom tym, wchodzącym w orbitę wpływów niemieckich realne korzyści gospodarcze.

Na tle argumentacji prowadzona jest polemika z Chamberlainem. Zaznaczyć należy, że dzienniki nie ujawniają na razie stanowiska zajętego przez W. Brytanię. Ostatnia mowa zarówno Chamberlaina jak i Halifaxa oraz inne ostre wystąpienia podaje prasa niemiecka tylko w bardzo dużych skrótach. Instrukcje, udzielone przez gabinet brytyjski ambasadorowi angielskiemu w Berlinie, a stwierdzające „całkowite wypowiedzenie“ nie tylko układów monachijskich, lecz i „zobowiązania pokojowej współpracy“ nie zostały dotychczas opublikowane przez prasę niemiecką.

Czy Włochy zaanektują Albanie?

Rzym zaprzecza wiadomościom o wyładowaniu wojsk włoskich

RZYM, 18 marca. (PAT) Ukazał się komunikat zaprzeczający pogłoskom o mającej rzekomo nastąpić akcji włoskiej na obszarze Albanii. „Stampa“ komentując ten komunikat, pisze, że w rozprzestrzenianiu pogłoski o bliskim wyładowaniu wojsk włoskich na wybrzeżu albańskim zainteresowane są zagraniczne koła antyfaszystowskie, pragnące zakłócić pokój adriatycki oraz przyjaźń włosko-jugosłowiańską. Przyjaźń ta, konkluduje „Stampa“ — zapoczątkowana układem biłogrodzkim z r. 1937, jest faktem pozytywnym, który nie obawia się podstępnych uderzeń ze strony tych, którzy nie mają prawa mieszać się w nieswoje sprawy.

Dyktatorskie pełnomocnictwa

otrzymał rząd francuski. — Prezydent Lebrun jedzie do Londynu

PARYŻ, 18 marca. (PAT) Pełnomocnictwa dla rządu uchwalono 321 głosami. Pełnomocnictwa dla rządu Daladiera zgodziła się bez żadnych trudności na zamknięcie dyskusji

nad sprawami polityki zagranicznej. Nawet socjaliści nie protestowali przeciwko temu, żądając tylko, by po wizycie londyńskiej prezydenta republiki Lebrun, któremu do Londynu towarzyszyć będzie minister spraw zagranicznych Bonnet, złożono parlamentowi sprawozdanie. Sprawa pełnomocnictw przechodzi w nie dzielę rano do senatu gdzie nie napotka na żadne trudności i gdzie uchwalona zostanie znaczną większością, bo ok. 90 proc. głosów senatorskich.

Premier Daladier wychodzi z obecnej debaty, która przyniosła mu pełnomocnictwa dyktatorskie stosunkowo w sposób nie zakreślone ze wzmocnionym autorytetem osobistym, tym bardziej że szeroko koncepcje na temat zastąpienia tego gabinetu obecnego jakichś koncepcji rządu ogólnopartyjnego czy też ponopartyjnego, któryby miał nazwę Jedności Narodowej, okazały się wyraźnie w tle dyskusji nad pełnomocnictwami w chwili obecnej całkowicie nieobecne.

Nadzwyczajne posiedzenie rządu angielskiego

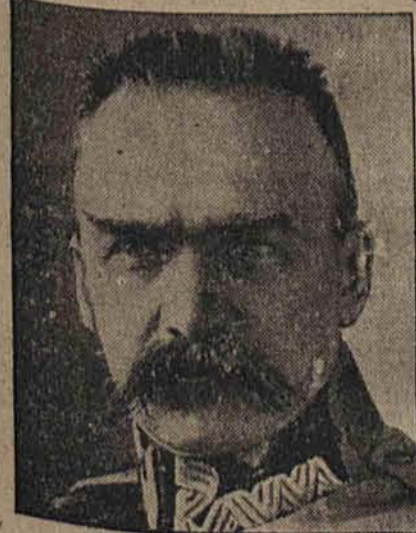
oraz narady szefów sztabów armii lądowej i marynarki

Londyn, 18 marca. (Pat) Powaga sytuacji międzynarodowej jasrawo ilustruje fakt, że Chamberlain, który zamierzał dzień swych 79 urodzin spędzić w rodzinnym mieście Birmingham, zmienił swe postanowienie i przybywa po południu specjalnie do Londynu, aby przewodniczyć na posiedzeniu gabinetu, który został nagle zwołany.

Londyn, 18 marca. (Pat) Mimo uświęconego tradycją weekendu na Downing Street panowało znaczne ożywienie. Halifax przyjmował przed południem szereg ambasadorów wielkich mocarstw. Po południu zaś odbył półgodzinny naradę z min. Edenem. O godz. 5-ej po południu rozpoczęło się posiedzenie gabinetu w pełnym składzie, które trwało 2 i pół godziny. Po naradach żadnego komunikatu nie wydano.

Wiadomym jest tylko, że omówiono całokształt sytuacji międzynarodowej. Przed rozpoczęciem dzisiejszego posiedzenia gabinetu odbyły się dwie narady: jedna ministrów resortów obrony pod przewodnictwem ministra koordynacji obrony lorda Chalfielda i przy udziale szefów sztabów wojskowej i marynarki. Druga zaś była naradą ministra domniów lorda Laska z wysokimi komandami domniów w Londynie, którzy zostali poinformowani o aktualnej sytuacji.

Imieniny Marsz. Józefa Piłsudskiego

Warszawa, 18 marca. Dziś cała Polska obchodzi imieniny Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego, Wskrzesiciela Niepodległej Polski, Wodza Narodu i twórcy potężnej i zwycięskiej Armii Polskiej. W całym kraju odbędzie się dziś z tej okazji uroczyste obchody, związane z nabożeństwami i akademiami ku czci Pierwszego Marszałka Polski.

Renomowany Zakład
KRAWIECKI DAMSKI

M. CYMERMAN PIOTRKOWSKA 46
TEL. 211-78

Zawiadania Sz. Panie.
iż powrócił z Paryża z najnowszymi modelami.
PRACOWNIA JUŻ CZYNNA!

Protest mocarstw przeciw aneksji Czech

Ambasadorowie Anglii i Francji odwołani z Berlina

LONDYN, 18 marca.

(PAT) Foreign Office komunikuje oficjalnie, że ambasador brytyjski w Berlinie, sir Neville Henderson, otrzymał instrukcję zawiadomienia rządu niemieckiego o stanowisku rządu J. Królewskiej Mości, że ostatecznie wydarzenia wyobrażają całkowite złamanie porozumienia monachijskiego i zobowiązania co do pokojowej kooperacji, wymienionego w owym czasie między stronami tego porozumienia. Rząd J. Królewskiej Mości oświadcza ponadto, że zmiany spowodowane niemiecką akcją wojskową w Czechosłowacji,

PARYŻ, 18 marca.

(PAT) Minister spraw zagr. Bonnet polecił ambasadorowi Francji w Berlinie Coulondrowi dokonać demarche w niemieckim ministerstwie spraw zagranicznych, aby zaprotestować przeciwko sytuacji, stworzonej w Czechosłowacji w związku z pogwałceniem układu monachijskiego, sytuacji,
KTÓREJ PRAWOMOCNOŚCI RZĄD FRANCUSKI NIE UZNAJE.

WASZYNGTON, 18 marca.

(PAT) Sekretarz stanu Morgenthau zaprosił na jutro attaches finansowych Francji i W. Brytanii, celem zapoznania ich z zarządzeniami finansowymi, które rząd Stanów Zjednoczonych zamierza wydać na skutek okupowania Czechosłowacji przez Niemcy.

PLACE 3000 m² w KOLUMNIE sprzedam
Oferty do Biura Ogłoszeń „P a r”
Warszawa, Bracka 17; sub. „2 łącznie”

Wydawnictwo „REPUBLIKA”
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

BERLIN, 18 marca

(PAT) Ambasador francuski Coulondre odjeżdża dopiero w poniedziałek do Paryża, gdyż jutro odbędzie się w ambasadzie francuskiej przyjęcie dyplomatyczne.

Berlin, 18 marca.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Jak słychać w kołach politycznych tutejszy ambasador brytyjski sir Neville Henderson
WYJECHAŁ DZIŚ WIECZOREM
o godz. 21.25 do Londynu. Na pożegnaniu

nie ambasadora stawili się na dworcu członkowie ambasady brytyjskiej.

Berlin, 18 marca.

(PAT) Niemiecki ambasador w Londynie von Dirksen został dziś wezwany celem zdania sprawozdania do Berlina.

Berlin, 18 marca.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że
ANGIELSKI I FRANCUSKI AMBASADOROWIE DOKONALI W URZĘDZIE SPRAW ZAGRANICZNYCH DEMAR-

CHES PRZECIWKO INKORPORACJI CZECH I MORAW.

Obu dyplomatom udzielono odpowiedzi, że rząd Rzeszy nie jest w możności przyjmowania tego rodzaju protestów.

Rutynowany krojczy

ubiorów męskich, z wieloletnią praktyką w kraju, w Paryżu i we Wiedniu

poszukuje zajęcia

Oferty sub.: „Fachowiec A”.

Anglia przechodzi do ofensywy

Nie będzie więcej ustępstw ani pertraktacji z Niemcami.

Dalsze fragmenty ostrego przemówienia Chamberlaina

Poniżej podajemy dalsze fragmenty przemówienia premiera Chamberlaina, wygłoszonego w Birmingham:

— Zanim Hitler przyjął prezydenta czeskiego i zanim jeszcze przedłożył mu żądania — oświadczył Chamberlain — których prezydent nie miał możliwości odrzucić, wojska niemieckie już maszerowały i w kilka godzin po tym zajęły stolicę Czech.
I CÓŻ SIĘ STAŁO Z POCZYNIENIAMI ZAPEWNIENIAMI O NIEISTNIENIU ŻADNYCH WIECEJ ASPIRACJI TERYTORIALNYCH?

I cóż się stało z tym zapewnieniem, że „nie chcemy Czechów u nas w Rzeszy”? Tuż po zajęciu Pragi przyszła ponura wieść o zjawieniu się tam Gestapo i wiadomość o aresztowaniu masonów i wybitnych osobistości. Każdy, kto pamięta jaki był

LOS ŻYDÓW

i więźniów politycznych w Austrii musi być dziś przepełniony bólem i pełen zło-

wróźnych przeczuć.

Chcą w nas wmówić, że ogłoszenie protektoratu było konieczne z powodu

Tuz jest
DO NABYCIA
SEYNNY
LAKIER
DO PAZNOKCI

Lesquendieu
GEN. REPR. 9% J. HOSIASOON WWA TREBACKA 4

zagrożenia przez Czechy spokoju i bezpieczeństwa ich potężnego sąsiada.

Jeśli nawet były rozruchy, czyż nie były one wywołane z zewnątrz? I oto stoimy przed kwestią, jakie zaufanie możemy mieć do wszelkich nowych zapewnień, pochodzących z tego samego źródła, jeśli

ZAPEWNIENIA DANE TAK UROCZYŚCIE, TYLOKROTNE ZOSTAŁY Z TAKĄ ŁATWOŚCIĄ PODEPTANE.

Niemcy pod obecnym rządem kilkakrotnie już zadali gwałt sumieniu świata. Czy ten ostatni akt gwałtu jest krokiem na drodze

DO ZAPANOWANIA NAD ŚWIATEM.

„Akty gwałtów muszą wcześniej czy później spaść na głowy tych, którzy je popełniają. Każdy z tych wypadków stwarza dla Niemiec nowe niebezpieczeństwo i nie waham się przepowiedzieć, że

NIEMCY BĘDĄ KIEDYŚ GORZKO ŻAŁOWALI TEGO, CO UCZYNIŁ ICH RZĄD”.

Londyn, 18 marca.

Wczorajsze przemówienie, wygłoszone przez premiera Chamberlaina w Birmingham, wywołało bardzo silne wrażenie w angielskiej opinii publicznej i w prasie.

„Manchester Guardian” pisze, że wczorajsza mowa premiera Chamberlaina na była najważniejszym wystąpieniem tego męża stanu i może być porównana jedynie z przemówieniem ówczesnego ministra spraw zagranicznych sir Edw. Grey'a w dniu 4 sierpnia 1914 roku
O WYPOWIEDZENIU WOJNY NIEMCOM.

Przemówienie Chamberlaina pociągnęło niewątpliwie za sobą
ZASADNICZĄ ZMIANĘ W POLITYCE ANGIELSKIEJ.

Obecnie nie ma drogi do odwrotu. Dotychczasowa polityka premiera Chamberlaina przestała istnieć, a opinia publiczna będzie sądziła szefa rządu w zależności od szybkości przeprowadzenia nowej polityki, której domaga się nielubna sytuacja.

Cała prasa zgodna jest co do tego, że
O KRYZYSIE RZĄDOWYM NIE MA MOWY

i że premier Chamberlain zdecydowany jest utrzymać władzę w swym ręku.

Rzym, 18 marca.
(PAT) Przemówienie Chamberlaina zostało przyjęte przez prasę włoską z krytycyzmem. „Piccolo” zaopatruię mowę premiera brytyjskiego tytułem: „Chamberlain traci spokój i wygłasza groźby”.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Gen. Berbecki — generałem broni
Awanse oficerów

Warszawa, 18 marca

Doroczne, na dn. 19 marca ogłaszane awanse w korpusie generałów i oficerów, obejmują w tym roku między innymi następujące wyróżnienia: gen. L. Berbecki awansował na generała broni, generałowie brygady: Wład. Bortnowski i Tadeusz Kutrzeba — na generałów dywizji. Generałami brygady zostali m. in. płk Maciejowski, płk Piekarski, płk Ujejski, płk Przyjałkowski, płk Skuratowicz, płk Maresch i in.

Lista awansów obejmuje kilkuset oficerów.

Przerwana wędka — Orzech kokosowy — Mruczek w legii cudzoziemskiej — Radłowe niespodzianki — Wielki turniej kolarski — Próba siły — na bieżąco północnym —

oto tytuły szeregu arcyzabawnych filmów rysunkowych, w pięknym albumie p. l.:

WESOŁE PRZYGOODY BRYŚIA ŻARTOWNISIA, MRUCZKA-OSTROUSZKA I MARABUTA-FILUTA
Cena 30 gr.

SALA FILHARMONII

Narutowicza 20 Tel. 213-84

Czwartek, dnia 23 marca r.b. o godz. 8.45 w.

Czy wiecie, że powstał nowy dział przemysłu?

Nowe warunki życia wpływają na przystosowanie się do nich potrzeb społeczeństw. Niezwykle silny rozwój lotnictwa i zaprzagniecie go do akcji bojowej na wypadek wojny spowodowało powstanie obrony przeciwlotniczej.

Uzbrojenie samolotów w bomby gazowe — spowodowało zorganizowanie akcji przeciwgazowej. W ten sposób we wszystkich państwach, w ramach zbrojeń stworzono całą organizację broni lotniczo - gazowej: ofensywnej i defensywnej. W Polsce tę drugą kategorię nazwano obroną przeciw lotniczo-gazową, nijnajmiej ją w popularny skrót liter: OPLG.

Organizacja OPLG, nie jest prosta. Poza odpowiednim wyszkoleniem personelu technicznego i całego społeczeństwa, trzeba dostarczyć dział przeciwlotniczych, aparatów podsłuchowych, olbrzymich reflektorów, masek gazowych, specjalnych gaśnic, odpowiednio przystosowanych ubiorów itp.

Aby móc zaopatrzyć armię i społeczeństwo w sprzęt konieczny dla OPLG trzeba było uruchomić odpowiednie działy przemysłu, których Jeszcze przed kilku laty w Polsce nie było./Dziś

posiadamy około 60 przedsiębiorstw produkujących sprzęt OPLG.

Najlepszą propagandą dla jakiejś sprawy jest pokazanie jej od strony powstawania. Najlepszą propagandą dla OPLG byłoby pokazanie społeczeństwu co już produkujemy we własnym zakresie dla celów obrony przeciw lotniczo-gazowej i w jakiej mierze jesteśmy pod tym względem zaawansowani — mając to na uwadze. Czynniki wojskowe poparły starania o utworzenie osobnego działu przemysłu produkującego sprzęt OPLG na tegorocznych Targach Poznańskich. Utworzenie na Targach odrębnego działu przemysłu sprzętu OPLG, poza względami propagandowymi będzie miało jeszcze znaczenie praktyczne dla naszego życia gospodarczego. Mianowicie zainteresowane prywatne kapitały przemysłowe będą miały możliwość stwierdzenia, jakie braki posiada jeszcze ta nowa gałąź przemysłu w Polsce i w jakiej mierze możnaby je uzupełnić, przez uruchomienie produkcji sprzętu OPLG, która dotychczas w Polsce nie istnieje. (az)

UWAGA! DZIŚ POZATKI SEANSÓW:
12⁰⁰
2³⁰
5⁰⁰
7³⁰
10⁰⁰

CASINO
Największy film świata

MARIA ANTONINA

W r. gl. NORMA SHEARER i TYRONE POWER

W 3-cim tygodniu rekordowego powodzenia **CENY ZNIŻONE** na wszystkie seanse — od **1⁰⁰ zł.**

Dziś o g. 12 i 2.30 pp.

2 PORANKI
Ceny: 85 gr. i 1.09 zł.

KONCERT MISTRZOWSKI

FRANCE ELLEGAARD

fensjonalna duńska pianistka światowej sławy.

W programie: Bach-Tausig, Couperin, Mozart, Schubert, Liszt, Chopin, Albeniz, Wagner-Liszt i inni.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

THO-RADIA

KREM NA DZIEŃ
KREM NA NOC
POUDRE
THO-RADIA
w 12 kolorach

POMADKA DO UST
w 5 kolorach

Nowość!

krem do pielęgnacji rąk
w 10 kolorach
WYROBY THO-RADIA
wiodłem młodości cery

Przedstawicielstwo handlowe Sowietów w Warszawie zostanie rozszerzone

Warszawa, 18 marca.

W związku z wykonywaniem traktatu handlowego między Polską a ZSRR, rozszerzone zostaną w najbliższym czasie biura sowieckiego przedstawicielstwa handlowego w Warszawie.

Do przedstawicielstwa przydzielonych będzie kilkunastu urzędników z centralnego sowieckiego komisariatu dla spraw handlu zagranicznego.

Aresztowanie korespondenta Pata w Pradze

Paryż, 18 marca.

Władze niemieckie aresztowały korespondenta Polskiej Agencji Telegraficznej w Pradze, poprzednio korespondenta P. A. T. w Wiedniu, red. Hinterhoffa.

Red. Hinterhoff pochodzi z polskiej rodziny szlacheckiej, wywodzącej się z infant.

Odrzucony protest wyborczy

Warszawa, 18 marca.

Wczoraj odbyło się pierwsze jawne posiedzenie Izby dla spraw wyborczych Sądu Najwyższego.

Na wokandzie znajdował się protest zgłoszony przeciwko przebiegowi wyborów do Senatu w wojewódzkim kolegium wyborczym w Krakowie. Skargę tę wniósł dr. Jelonek.

Izba po rozpoznaniu aktów komisji wyborczej w Krakowie postanowiła skargę pozostawić bez uwzględnienia.

Piotrkowska 86

Samobójstwo studenta - Czecha w Warszawie

Warszawa, 18 marca.

W domu przy Al. Róż, w lokalu zajmowanym przez „Czechoslovenska Beseda“ znaleziono martwego w łazience studenta medycyny 2 roku U. J. P. w Warszawie 22-letniego Antoniego Cervený, Czecha.

Istnieje przypuszczenie, że Czerwený popełnił samobójstwo w związku z ostatnimi wypadkami w Czechosłowacji.

Spokojną przyszłość rodziny
zapewnia ubezpieczenie na życie w P KO

Wniosek gen. Żeligowskiego w Sejmie

w związku z wypadkami w Europie — odrzucony

Warszawa, 18 marca.
(PAT) Dziś odbyło się plenarne posiedzenie sejmiku w obecności członków rządu z p. premierem gen. Składkowskiem na czele. Po otwarciu obrad przez marszałka Makowskiego pos. gen. Żeligowski prosi o głos.

MARSZAŁEK: Za chwilę. Udzieli panu posłowi głosu w odpowiednim momencie.
(Pos. Żeligowski, stojąc, czeka na udzielenie mu głosu).

Marszałek zakomunikował, że od p. prezesa rady ministrów nadeszły odpowiedzi na interpelacje posłów.

Marszałek Makowski oświadcza dalej co następuje:

Wysoka Izbo! Zanim przystąpimy do porządku dziennego uważam za swój obowiązek podzielić się z Wysoką Izbą pewnymi faktami.

Jesteśmy znowu świadkami WYDARZEŃ HISTORYCZNYCH, ZMIENIĄCYCH MAPE EUROPY.

Nie jest moją rzeczą omawianie zagadnień międzynarodowych. Skoro tylko układ szybko zmieniających się wy-

padków na to pozwoli, odpowiednie ich oświetlenie da nam p. minister spraw za granicznych.

Uważam natomiast za swój obowiązek wypowiedzenie z tego miejsca serdecznego pozdrowienia parlamentowi węgierskiemu i dać wyraz wielkiemu za-

dowoleniu, z jakim witamy oczekiwany już oddawna fakt ustalenia wspólnej granicy z państwem węgierskim. (Huczne oklaski).

Nawet gdy granice nasze były rozdzielone, nie przestawały jednak łączyć nas węzły życzliwej przyjaźni. Odtąd znowu — jak przed wiekami — połączy nas bezpośrednio sąsiedztwo.

W ten sposób pogłębione zostaną naturalne stosunki pomiędzy naszymi narodami, ożywią się przenikające nas serdeczne uczucia wzajemne, zacieśni się nasza współpraca dla dobra naszych krajów polskiego stała się niebezpieczna. Wobec tego wnoszę o przerwanie dzisiejszego porządku dziennego i wezwanie Pana Premiera do oświadczenia, co zamierza przedsięwziąć dla natychmiastowego spotęgowania sił moralnych i materialnych Ojczyzny? Jów i dla pokoju świata. (Huczne oklaski).

(Do posła Żeligowskiego): W jakiej sprawie pan poseł prosi o głos?

POS. ŻELIGOWSKI: W sprawie porządku dziennego.

MARSZAŁEK: Głos ma p. Żeligowski.

POS. ŻELIGOWSKI: (z miejsca) Dwa bratnie słowiańskie narody czeski i słowacki tragicznie utracili swój byt niepodległy. Sytuacja polityczna pań-

MARSZAŁEK: Kto jest za wnioskiem posła Żeligowskiego, zechce wstać! Stoł mniejszość, wniosek upadł.

Za wnioskiem pos. Żeligowskiego głosowało kilku posłów. Po głosowaniu pos. Żeligowski oraz 13 posłów opuścili salę.

Pos. Sikorski zreferował zmiany statutu Banku Polskiego.

Ustawa ta została przyjęta

Ochotnik polski

nie lęka się potęgi Zachodu

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia ustawy o krzyżu i medalu ochotniczym.

Poseł Klimkiewicz, autor projektu ustawy oświadczył:

Dzień dzisiejszy jest dniem imienia Marszałka, którego ochotnicy obrali sobie za duchownego Wodza. Święcimy 20-lecie niepodległości. Dalszym zjawiskiem jest HEGEMONIA NIEMIEC NA WSCHODZIE I OKRAŻENIE PRZEZ NIE ZIEM RZECZYPOSPOLITEJ i psychoza strachu przed naszym sąsiadem zachodnim, jaka dziś opanowała Europę. Następnym widzimy zdecydowaną postawę ochotnika polskiego, który 20 lat temu złamał potęgę Wschodu i

NIE LĘKA SIĘ DZIŚ POTĘGI ZACHODU.

Z tym wszystkim łączy się uchwalenie tej ustawy, o co w imieniu wszystkich ochotników mam zaszczyt prosić. (Oklaski).

Francja i Polska pójdą razem

Pos. ks. Padacz uważa, że ustawa ta jest jedną z najbardziej słuszych. Krzyż Virtuti Militari zawisnął na niejednej piersi ochotnika. Termopile już nam mniej imponują, bo mamy własnych bohaterów. Mówca przytacza najrozmaitsze raporty i głosy, świadczące o bohaterskiej postawie ochotników. Wymienia Tuchaczewskiego, powołuje się na rozkaz płk. Koca, przypominając raporty, wymieniące kapelanów wojskowych. Kończy słowami: Gen. Weygand oświadczył, że to co się stało pod Warszawą jest wyłącznie polskim zwycięstwem oraz że

FRANCJA I POLSKA ZAWSZE PÓJDA RAZEM.

Wyraża przekonanie, że dobrze będzie, jeżeli Francja o tych słowach będzie pamiętała.

Pos. Filipki referował projekt ustawy o zasiłkach dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową. Nowa ustawa dostosowana jest do potrzeb i wymogów ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym i będzie ona normować w sposób jednolity kwestię zasiłków dla rodzin osób, które mogą być powołane do służby wojskowej zarówno w czasie pokoju, jak i na wypadek mobilizacji, lub wojny. Rzecz oczywista, że z dobrodziejstwa tej ustawy korzystać będą mogły rodziny, których byt jest uzależniony od pracy, lub zarobku osób powołanych do służby wojskowej.

W głosowaniu przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy wraz z zaproponowanymi przez komisję poprawkami.

Oburacz trzymaj filiżankę
jest taka ciężka, ale też taka dobra, zawieca bowiem
Kawę Słodową
Kneippa

Turcja anulowała zamówienia u Kruppa na budowę statków

Stambuł, 18 marca

(PAT) Pismo tureckie „Ikdam“ podaje, że Bank Morski ma zamiar anulować umowę, na podstawie której zakłady Kruppa otrzymały od Turcji zamówienia na budowę w stoczniach „Neptun Werft“ 3 statków po 3.500 ton wyporności.

Przyczyną wycofania zamówienia jest to, że firma Kruppa nie dotrzymała termi-

nów budowy oraz ujawniono pewne defekty w dostarczonym już Turcji okręcie „Etrusk“.

Poza tym turecka misja handlowa, bawiąca w Niemczech odmówiła przyjęcia już wybudowanego przez zakłady Kruppa drugiego okrętu „Tirchan“ ządając wykonania pewnych reperacji i zmiany maszyn.

Rząd nie wystąpi z wnioskiem o amnestię dla Witosa i tow. skazanych w procesie brzeskim

Warszawa, 18 marca.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu marszałek Makowski zawiadomił, iż nadeszły szereg odpowiedzi prezesa Rady Ministrów na interpelacje poselskie.

M. in. nadeszła odpowiedź prezesa Rady Ministrów na interpelację pos. ks. Lubelskiego w sprawie amnestii Wincent-

tego Witosa i towarzyszy skazanych w procesie brzeskim.

W odpowiedzi na interpelację rząd komunikuje, że — jak to już oświadczył w styczniu na odpowiednią interpelację pos. Putka, — nie zamierza wystąpić z inicjatywą ustawodawczą w sprawie amnestii dla tych osób.

Neurath protektorem Czech

Gajda ma zostać premierem. — Niemcy „zagospodarowali“ się w Pradze. Pierwsze zarządzenia antyżydowskie. — Fala samobójstw wśród Żydów

Berlin, 18 marca.

(PAT) Urzędowo donoszą: Kanclerz Hitler mianował ministra Rzeszy barona v. Neuratha protektorem Rzeszy w Czechach i Morawach, z siedzibą w Pradze. Baron von Neurath sprawować będzie nadal swe urzędy jako minister Rzeszy i przewodniczący tajnej rady gabinetowej.

Kanclerz Hitler mianował zastępcą gauleitera Sudetów Karola Hermana Franka, sekretarzem stanu i prezydenta regencyjnego Kurta von Borgsdorffa dyrektorem ministerialnym przy protektoracie Rzeszy Czech i Moraw.

BERLIN, 18 marca.

(PAT) Jak słychać z kół dobrze poinformowanych, prezydent Hacha ma być mianowany zwierzchnikiem autonomicznego zarządu protektoratu Czech i Moraw, a gen. Gajda jego premierem.

W sobotę w południe odbyło się w sposób uroczysty zawieszenie na wieży zamkowej na Hradczynie niemieckiej chorągwi wojennej „Reichskriegsflamme“. Wywieszenie tej chorągwi na wieży zamku królewskiego oznaczać ma, jak podaje komunikat urzędowy, iż stolica krajów czeskich

PRAGA PRZECHODZI POD OCHRO-
NĄ NIEMIECKICH SIŁ ZBROJNYCH.

Aktu wciągnięcia flagi dokonał dowódca grupy nr. 3 gen. Blaskowitz w honorowej asyście batalionu piechoty.

Niemieckie władze administracji cywilnej wydały zarządzenie nakazujące w terminie do godz. 15-ej dnia dzisiejszego wydanie przez ludność wszelkiej posiadanej broni i amunicji. Obowiązek wydania dotyczy również pojedynczych sztuk broni, przechowywanej jako pamiątki z czasów wojny światowej. Zachować wolno jedynie broń myśliwską

oraz rewolwery, przysługujące oficerom rezerwy.

Jutro o godz. 10-ej rano odbędzie się na głównej arterii Pragi Waclawskie Namesti defilada wszystkich oddziałów praskiego garnizonu niemieckiego. Defilade, w której uczestniczyć będą również jednostki lotnicze odbierze dowódca grupy wojskowej nr. 3 gen. Blaskowitz. Podobne defilady odbędą się jutro we wszystkich garnizonach niemieckich.

PRAGA, 18 marca.

(PAT) Władze czeskie na skutek zleceń czynników niemieckich wydały w

dniu wczorajszym i dzisiejszym szereg zarządzeń, mających na celu usunięcie elementu żydowskiego zarówno z wolnych zawodów, jak i z wszelkich organizacji zawodowych czy gospodarczych.

Z izb adwokackich w Pradze i Brnie USUNIĘTO WSZYSTKICH ADWOKATÓW ŻYDÓW,

zabraniając im jednocześnie wykonywania jakiegokolwiek czynności prawnej. Ponadto opracowywane są zarządzenia w sprawie zakazu wykonywania praktyki przez lekarzy pochodzenia żydowskiego. Wszystkie organizacje lekarskie

Posłuszni i oddani...

Prez. Hacha oświadcza, że będzie się kierował intencjami Hitlera

Praga, 18 marca.

Prezydent dr Hacha przyjął w obecności premiera Berana delegację komitetu dla przywrócenia dobrych stosunków pomiędzy Niemcami a Czechami tak zw. „czesko narodnego wyboru“. W skład delegacji wchodził: przewodnicząca faszystów czeskich gen. Gajda oraz byli ministrowie Necas, dr Mimra, Szustek i Macalik.

Prezydent Hacha oświadczył dele-

gacji, że będzie w swym postępowaniu kierował się intencjami kanclerza Hitlera. Prezydent dodał, że powoła nowe przedstawicielstwo narodu, złożone z ludzi doświadczonych oraz przedstawicieli młodzieży. Rząd będzie się cieszył absolutnym autorytetem.

Przewodniczący delegacji gen. Gajda zapewnił prezydenta Hacha o swej wierności, posłuszeństwie i całkowitym oddaniu się.

„Triumfalne przyjęcia“ Hitlera ma się odbyć dziś w Berlinie

Wiedeń, 18 marca.

(PAT) Dzisiaj o godz. 11-ej rano kanclerz Hitler wyjechał z Wiednia.

Berlin, 18 marca.

(PAT) Min. Goebbels wydał odezwę wzywającą mieszkańców Berlina do udziału „w triumfalnym przyjęciu“ kanclerza Hitlera, który przybywa do stolicy

w niedzielę o godz. 19.30.

Na dworcu kanclerz Hitler powitany będzie przez dygnitarzy rządowych i partyjnych, a przemówienie wygłosi feldmarszałek Goering.

Podczas powitania bateria artylerii odda 21 strzałów.

Ministrowie słowaccy u Hitlera

Zamachy na Niemców w Słowacji

Berlin, 18 marca

(PAT) Z Bratysławy donosi niemieckie biuro informacyjne, że dziś w godzinach porannych na dom w którym zamieszkuje kierownik niemieckiej partii w Trnawie (około 50 km. na północny wschód od Bratysławy) dokonano zamachu granatami ręcznymi. Nikt nie został ranny jednakże szkody są znaczne.

Równocześnie dokonano zamachu również granatami ręcznymi na jednego z miejscowych Niemców w Trnawie. Również i ten zamach nie spowodował żadnych następstw.

Wiedeń, 18 marca

(PAT) Wczoraj późnym wieczorem

odbyła się w Wiedniu rozmowa pomiędzy Durczańskim i Machą a Ribbentropem. Obaj ministrowie słowaccy byli następnie u kanclerza Hitlera. Jakkolwiek treść rozmów tych nie została podana do wiadomości i tutejsze odnośne czynniki oficjalnie odmawiają wszelkich wyjaśnień na ten temat, w kołach poinformowanych twierdzą, że istnieją jeszcze pewne trudności i sprawy wymagające wyjaśnień pomiędzy Rzeszą i Słowacją.

Berlin, 18 marca

(PA) Oczekiwane od wczorajszego po południa przez koła niemieckie politycz-

ne, a również i obserwatorów zagranicznych bliższe sformułowanie stosunku Rzeszy do Słowacji, nie zostało dotychczas opublikowane.

Bratysława, 18 marca

(PAT) Zgodnie z uchwałą izby adwokackiej w Bratysławie, adwokatami nieryjskim nie wolno wykonywać praktyki adwokackiej, począwszy od dnia 21 marca rb. Adwokaci nieryjscy są obowiązani w przeciągu 24 godzin zgłosić izbie adwokackiej substytutą, w przeciwnym razie izba adwokacka mianuje dla ich kancelarii komisarza.

Dalszy spadek franka szwajcarskiego

Zaniepokojenie wśród Szwajcarów. — Oświadczenie prez. Ettera

BERN, 18 marca

(PAT) Prezydent Związku Szwajcarskiego Etter wygłosił przemówienie na temat sytuacji międzynarodowej, które było transmitowane przez wszystkie rozgłośnie Szwajcarii. Nawiązując do wrażenia, wywołanego w Szwajcarii przez ostatnie wypadki w Czechosłowacji, prezydent Etter oświadczył: „Zdajemy sobie dokładnie sprawę z praw i obowiązków, wynikających z neutralności naszego państwa.

Rada związkowa nie poczuwała się dlatego do obowiązku wydania z powodu ostatnich wypadków jakiegokolwiek zarządzeń natury wojskowej, czy też innej. Ze spokojem i czułością śledzi rada związkowa sytuację międzynarodową, która niestety jest zawiślana.

Rada związkowa wie, że naród szwajcarski ma niezłomną decyzję bronięcia wraz z nią we wszystkich okolicznościach niepodległości i neutralności Szwajcarii“.

WARSZAWA, 18 marca

(PAT) Dewiza na Zurich, która już w

dniu 17 bm. wykazała wyraźne osłabienie, wywołane zaniepokojeniem z powodu wydarzeń politycznych w Europie Środkowej, w dniu 18 bm. miała w dalszym ciągu tendencję słabszą. Przy zamknięciu giełdy londyńskiej notowano ją 20,69 1/8 wobec 20,68 3/4 przy otwarciu,

oraz 20,66 3/4 przy wczorajszym zamknięciu.

Na giełdzie w Zurichu w związku z dalszym spadkiem franka szwajcarskiego nastąpiła zwyżka większości walut obcych.

Cała Ruś Podkarpacka

zajeta już przez wojska węgierskie

BERLIN, 18 marca.

(PAT) Według informacji tutejszych, cała Ruś Podkarpacka jest ostatecznie w rękach Węgier. Straty Węgier wynoszą 37-miu zabitych i 114 rannych.

BUDAPESZT, 18 marca.

(PAT) Regent Horthy przybył dziś z rana do m. Czap, położonej na dawnej linii demarkacyjnej, i wyruszył w dalszą drogę, dając do wojsk, zajmujących Ruś Podkarpacka.

STANISŁAWÓW, 18 marca.

(PAT) Wczoraj o godz. 19-ej nastąpi-

ło powitanie wojsk węgierskich na granicy między Woronienką w rejonie Worochty a Keresmezoe (Jasina).

Na punkcie granicznym w Jablonicy w tym samym rejonie Węgrzy przybyli wczoraj o godz. 18-ej. Na punkt ten następnie przybył samochodem pluton wojska węgierskiego pod komendą oficera. Na spotkanie wyszedł na granicę pluton wojska polskiego i powitanie odbyło się w sposób szczególnie serdeczny i wzruszający.

połączone być mają przy tym w ramach jednej centralnej izby lekarskiej protektoratu Czech i Moraw.

Na zebraniu rady wykonawczej związku kupców w Pradze postanowiono wykluczyć z szeregów związku wszystkich kupców pochodzenia nieryjskiego.

Jak donoszą z szeregu miast czeskich, na sklepach pojawiły się napisy świadczące o aryjskim pochodzeniu właścicieli. Na wielkich składach żydowskich widnieją napisy: „Przedsiębiorstwo żydowskie“. W kawiarniach wywieszono są tabliczki: Żydzi niepożądani.

LONDYN, 18 marca.

Pisma londyńskie donoszą, że na obszarze Czech i Moraw zesłano do obozów koncentracyjnych przeszło 5 tysięcy osób, przeważnie Żydów.

Ludność żydowska Czech i Moraw wynosi 140 tysięcy osób, nie licząc przeszło 30 tysięcy uchodźców sudeckich. W samej Pradze mieszka 35 tysięcy Żydów, na obszarze obecnej Słowacji — 80 tysięcy Żydów.

Fala rozpaczliwej egarnęła ludność żydowską. Nowodulac

LICZNE WYPADKI SAMOBÓJSTW. Nadeszły wiadomości o incydentach antyżydowskich na obszarze Rusi Podkarpackiej.

Angielska misja handlowa w drodze do Warszawy

Londyn, 18 marca.

(PAT) Minister handlu zagranicznego Hudson odjechał dziś po południu do Warszawy. Na dworcu żegnali go ambasador Racyński oraz przedstawiciele państw, do których ostatecznie Hudson się udaje, a więc ambasador sowiecki, poseł fiński i poseł szwedzki.

Przed odjazdem udzielił Hudson prasie następujących oświadczeń: „Podróż moja pierwotnie pomyślana była wyłącznie jako misja handlowa, mająca na celu ustalenie, czy możemy znaleźć środki powiększenia naszego eksportu. Tymczasem wydarzenia polityczne w ciągu ostatnich kilku dni zaciążyły nad pierwotnym celem mojej podróży. Ale jednak handel musi w dalszym ciągu się odbywać, ponieważ wszyscy w dalszym ciągu mamy nadzieję, że uda nam się utrzymać pokój. Zadanie jakieśmy sobie pierwotnie postawili, wciąż jeszcze musi być wobec tego spełnione. Jaki rezultat moje rozmowy w rozmaitych stolicach dadzą, nie mogę z góry przewidzieć. Będę się starał przekonać miłośników mowców, że, mimo wydarzeń ostatnich kilku lat, stary nasz kontynent jest jeszcze pełen werwy.“

List sen. Fudakowskiego do prez. Hachy

Zwraca on order „Lwa Czeskiego“, który przestał być symbolem honoru

Warszawa, 18 marca.

„Jak się dowiadujemy, sen. Kazimierz Fudakowski przestał do prezydenta b. republiki czechosłowackiej list treści następującej:

„Do Pana Prezydenta Rzplitej Czeskiej Hachy, Praha Hradczyn.

Aktem prawowitej władzy państwo ten naród czeski zrzekł się niepodległości bytu państwowego i oddał się pod opiekę Rzeszy Niemieckiej, prosząc w zamian o autonomię i zapewnienie bytu gospodarczego.

Uczynił to, będąc w posiadaniu pełni materialnego pogotowia bojowego i po 20-tu latach nieposledniej roli, jaką odgrywał wśród państw europejskich. Bez walk, bez ofiar, bez przelewu krwi, naród czeski ustami swych przywódców zrzekł się w sposób bezprzykładny naj-

świętszego dobra, jakie prawdziwy naród posiadać może — swej wolności i niepodległości i kupując własnym honorem pobrał w imieniu obecnego i przyszłych pokoleń niewolę w niestawie pod obcym panowaniem.

Nikt głębiej od mego narodu nie jest w stanie ocenić nieszczęścia, jakie naród spotkać może, ale jednocześnie nikt bardziej nie odczuwa upadku, w jakim pograżyć się może, gdy przedkładając dobra materialne ponad wartości moralne, poniewiera własną godność i honor.

W przekonaniu, że odtąd udzielony mi order czechosłowacki Białego Lwa przestał być symbolem honoru i wyróżnienia, zwracam go“.

(—) Kazimierz Fudakowski, senator, Warszawa, dnia 17 marca 1938 r.

Radny PPS w Krakowie — Ciekiera Skazany na 10 miesięcy więzienia

Kraków, 18 marca.

W dniu wczorajszym zapadł wyrok w procesie radnego PPS Stanisława Ciekiera i towarzyszy.

Sąd uznał radnego Ciekierę winnym udziału w zbiegowisku, które zaatakowało funkcjonariusza policji, natomiast niewinny go z zarzutu wygłoszenia nielegalnych przemówień w Wieliczce i Jaworznie.

Sąd wymierzył oskarżonemu Ciekierze łączną karę 10 miesięcy więzienia.

Osk. Józef Mucha został skazany na 8 mies. więzienia, osk. Adam Piszczek na 7 mies. więzienia zaś osk. Józef Kielbasa został całkowicie uniewinniony.

Prośba obrony o wypuszczenie radnego Ciekiera z więzienia do rozprawy apelacyjnej wniesiona zostanie na piśmie i rozstrzygnięta w ciągu bież. tygodnia.

Pożar pałacu Kronenberga w Warszawie

Straty są ogromne. — Trzech strażaków ciężko poparzonych

Warszawa, 18 marca

Dziś o godz. 7 rano w pałacu Kronenberga przy Pl. Małachowskiego 4 w pobliżu Pl. Piłsudskiego, wybuchł groźny pożar. Ogień powstał na 1 piętrze w olbrzymim lokalu biur okretowych „Gdynia—Ameryka“, gdzie froter przygotowywał pastę do podłogi, podgrzewając ją na maszynie gazowej. Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z zaprawą, froter spowodował zapalenie się pasty. Wkrótce zajęła się ściana i podłoga.

Przybyła straż ogniowa w krótkim czasie zlokalizowała pożar.

W chwili jednak, gdy strażacy zawiadomili, iż na poddaszu pałacu ukazał się ogień. Ustalono, że płomień po ścianie szczytowej i przez wentylator wewnętrzny przedostał się na poddasze drugiego piętra, a stamtąd na dach.

Na miejsce pożaru przybyły trzy oddziały straży, które zajęły się nie dopuszczeniem do rozszerzenia się ognia.

Całkowitemu zalaniu wodą oraz zniszczeniu uległ położony na II piętrze lokal Stow. Elektryków Polskich, obejmujący 15 pokoi. Zalaniu również uległy lokale I i II piętra.

Wszystkie szyby w pałacu wyleciały.

W czasie akcji trzech strażaków odniosło ciężkie poparzenia. Niektórzy strażacy pracowali w bardzo trudnych warunkach, stojąc na krawędzi dachu.

Akcję straży ponadto utrudniały gęste kłęby dymu, który powstał od palącej się gumy na kablach, od nagromadzonych kwasów oraz pękających akumulatorów objętej ogniem wewnętrznej centrali telefonicznej.

Akcja straży ogniowej trwała do 12 w południe. Straty są olbrzymie.

Pogrzeb szwoleżera - Żyda

Warszawa, 18 marca.

Na cmentarzu żydowskim w Warszawie odbył się pogrzeb szwoleżera wyznania mojżeszowego b. p. Mojżesz Arona Jabłonki, zmarłego w szpitalu woj. skowym w Warszawie.

Zmarły pochodził z ortodoksyjnej rodziny z Kozienic i był człowiekiem bariorami wojskowymi. W pogrzebie brał udział szwadron szwoleżerów z oficerem na czele oraz zespół trębaczy. Mojżesz odprowadził rabin garnizonu warszawskiego Goldstein, który wygłosił również przemówienie o wartości i zasługach zmarłego żołnierza.

Sądziła, że sukienka Zosi jest biała...

Nie wystarczy powierzchowne pranie. Aby mieć rzeczywiście czystą bieliznę należy usunąć brud, który osadził się głęboko w tkaninie. Szybko i bez trudu dokona tego Radion. Przy gotowaniu bielizny w Radionie wytwarzają się miliony drobnych pęcherzyków tlenu, które przenikają na wskroś tkaninę, usuwając z niej całkowicie brud. Dzięki temu bielizna będzie rzeczywiście czysta i co za tym idzie idealnie biała.

RADION

pierze bieliznę „na wskroś“

Życzenia dla Marsz. Śmigłego-Rydza

w dniu Jego imienin złożył rząd, Korpusy dyplomatyczne i organizacje społeczne

Warszawa, 18 marca.

(Pat) Dziś w dniu imienin Pana Marszałka Edwarda Śmigłego - Rydza delegacje wojska, organizacji b. wojskowych, stowarzyszeń społecznych i młodzieży dały wyraz swej głębokiej czci dla Dostojnego Solenizanta, wpisując się do specjalnie wyłożonych ksiąg w generalnym inspektoracie sił zbrojnych i w siedzibie Pana Marszałka.

O godz. 9 rano składali życzenia wpisując się do ksiąg: rada naukowa WF, komitet olimpijski, delegacja polskich związków sportowych, naczelnictwo

związku harcerstwa polskiego, delegacje szkół warszawskich, delegacje b. organizacji wojskowych, komendy kół pułkowych legionistów polskich, delegacje oficerskie, generalnego inspektoratu sił zbrojnych, M. S. Wolsk., sztabu głównego i innych centralnych instytucji wojskowych, a następnie przybyli do siedziby Pana Marszałka na ul. Kłopotowskiej członkowie korpusu dyplomatycznego i attaches wojskowi.

O godz. 13,30 przybyli do siedziby Pana Marszałka i wpisali się do ksiąg członkowie Rządu z panem premierem

gen. Sławojem Składkowskim na czele oraz marszałek senatu płk Miedziński z wicemarszałkami senatu i marszałek sejmu prof. Makowski z wicemarszałkami sejmu.

O godz. 14 wpisało się do ksiąg duchowieństwo.

W gmachu generalnego inspektoratu wpisały się również do ksiąg delegacje PW, LOPP, Ligi Morskiej i Kolonialnej Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Białego Krzyża, urzędnicy państwowi i cywilni instytucji wojskowych oraz osoby prywatne.

Oś Rzym - Berlin skrzywiła się!

Włosi zdystansowani całkowicie przez Niemców

RZYM, 18 marca.

Pomimo oficjalnego optymizmu i podkreślenia dobrych stosunków z Niemcami, opinia polityczna włoska JEST ZASKOCZONA

i w najwyższym stopniu zaniepokojona rozwojem ostatnich wydarzeń w Europie środkowej.

Jeden z wybitnych faszystów oświadczył, iż sytuacja w Europie środkowej niecałkowicie poszła po linii dążeń włoskich. Rzeczywiście wystarczy porównać stan wpływów włoskich w Europie naddunajskiej rok temu i dziś, aby zrozumieć, że

WŁOSI NIE MOGĄ BYĆ ZADOWOLENI. Rok temu pod wpływami Włoch znajdowały się: Austria, Węgry i Bułgaria, a Czechosłowacja była terenem, na którym wpływy włoskie zaczynały konkurencję z francuskimi. Obecnie Austria i Czechy weszły w skład Niemiec, Węgry i Bułgaria znajdują się pod ich wpływem i wszelkie możliwości wpływów włoskich zostały w tej części świata wykluczone.

Przyczyną się do nastroju niepokoju w równej mierze jak fakt utraty wpływów w Europie środkowej także nierównomierność korzyści osiąganych z poli-

tyki osi przez Niemcy i Włochy.

Podczas gdy Niemcy w ciągu ostatniego roku powiększyli swe państwo o blisko 20 milionów ludności, i stali się ośrodkiem polityki światowej, — Włosi w tym okresie nie uzyskali nic, ani w sensie politycznym, ani gospodarczym. Ządania kolonialne włoskie w stosunku do Francji nie znalazły żadnego żywszego poparcia w Niemczech, a nawet wręcz przeciwnie ostatnia akcja Niemiec w basenie naddunajskim przekreśliła możliwości uzyskania jakichkolwiek ustępstw przez Włochy od państw zachodnich.

Wybitny faszysta, o którym wspomiano wyżej, określił sytuację w ten sposób: „Oś Berlin — Rzym dopóty spełniała bez zarzutu swe zadania, dopóki oba koła umieszczone na jej krańcach, były mniej więcej równej wielkości. W chwili obecnej jedno koło jest wielkie, a drugie znacznie mniejsze.

OŚ SIĘ WYKRZYWIŁA i rydwan grozi upadkiem, w kierunku „mniejszego koła“.

Każdy metr, każdy kilometr granicy morskiej pracuje dla Polski sto razy intensywniej, prędzej i przyjaźniej, niż metr czy kilometr granicy lądowej.

(Eugeniusz Kwiatkowski)

Jak prez. Hacha oddał Czechy Niemcom

Wstrząsający opis dramatycznej nocy z 14-go na 15-go b. m. Wyrok śmierci na Czechosłowację

Dnia 15 marca, o świcie, przestały istnieć Czechy jako państwo niepodległe. Przestały istnieć z tą chwilą, gdy głowa tego byłego państwa — prezydent Hacha — podpisał „układ“ z kanclerzem Hitlerem powołujący Rzeszę do roztoczenia opieki nad sześciomilionowym narodem.

Co się działo owej nocy z 14 na 15 b. m., t. j. z wtorku na środę?...

Dziś, po dwudziestu zgórą latami czytamy pamiętniki mężów stanu z przed wielkiej wojny i z okresu jej trwania. Niejeden historyczny wypadek w oświetleniu tych pamiętnikarzy staje się jasny, niejedno wydarzenie epokowe, komentowane dotychczas oficjalnie, przez agencje rozmaitych państw — ukazują się teraz w całej nagości i wyrazistości.

Niewątpliwie trzeba perspektywy historycznej, by ustalić **W JAKI SPOSÓB CZECHOSŁOWACJA PRZESTAŁA ISTNIEĆ,**

a może trzeba będzie dopiero pamiętników jednego z głównych bohaterów owej nocy, by się dowiedzieć, jaki przebieg miały te konferencje, na które zostali z Pragi do Berlina wezwani prezydent Hacha i minister spraw zagranicznych Chvalkowsky.

Narazie wydarzenia owej nocy muszą pozostać w pewnej mierze w sferze domysłów, zlekka w dziedzinie i fantazji i do pewnego stopnia można je odtworzyć na podstawie sprostowań reporterów zdolnych, umiających logicznie myśleć i mających odpowiednie stosunki w odpowiednich sferach.

Takim reporterem jest niewątpliwie sprawozdawca Paris-soir — Robert Lorette, który o przebiegu historycznych wydarzeń w Berlinie donosi do swego pisma w następujących mniej więcej słowach:

— Nie pamiętam od czasów wojny chwil równie dramatycznych, jak te, które przeżyłem nocy ubiegłej. Czy można sobie wyobrazić co to znaczy asystować przy agonii państwa, iść krok za krokiem za człowiekiem, któremu przypadło w udziale ponure zadanie podpisania aktu zejścia swej własnej ojczyzny?... Trudno wyimaginować sobie te chwile, bowiem, by wyrobić sobie o nich dokładne pojęcie — trzeba być w samej atmosferze dramatu.

Ale spróbujmy oddać przynajmniej poszczególne etapy tego dramatu, począwszy od przybycia o godzinie 22.40 na dworzec Anhalt prezydenta Republiki Czechosłowackiej i jego ministra spraw zagranicznych.

Przybycie do Berlina

Już gdy wysiedli z wagonu — widać było, że nie mają nadziei. Wydawali się krańcowo zmęczeni, jak owi krewni, którzy przybywają zdaleka, by odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku kogoś ze swych najbliższych.

Przyjęcie, jakie im zgotowano — minister Meissner, sekretarz stanu Weisszacker, szef protokołu Doernberg, komendant garnizonu i t. d., którzy przybyli, by powitać tych pielgrzymów, — przyjęcie godne dostojnych gości, jakby tylko pogłębiło ich zmieszanie. Toteż wręcz zaniepokojeni wysłuchali słów powitania: niski, krępy o wysokich bardzo plecach prezydent, i wysoki, tęgawy, o okrągłej twarzy — minister.

Udali się bezpośrednio do hotelu Adlon. Już na progu spotkała ich niespodzianka: przed wejściem do hotelu wystawiono wartę honorową. W pokoju prezydenta nowa niespodzianka: przygotowano już na jego powitanie kwiaty w wazonach. Był to dowód bardzo wielkiej uwagi. Ale trudno się było oprzeć uczuciu pogrzebowemu...

Zresztą w tym samym czasie radio nie przestało głosić, że „państwo czeskie pęka we wszystkich szwach i że jego kierownicy nie są w stanie opanować

Na zdjęciu widzimy b. prezydenta Czechosłowacji dr. Hacha w towarzystwie b. ministra spraw zagranicznych Chvalkowsky'ego w chwili przybycia do kanclerza Hitlera.

soldateski i szumowin“ i — na zakończenie, że Niemcy będą musieli czym prędzej przybyć na miejsce, by zaprowadzić ład i porządek. Wiemy dobrze, co oznacza taki język.

Akt pierwszy

Około godziny 23 szef protokołu przybywa do min. Chvalkowsky'ego, by go zaprosić do min. Ribbentropa. Ten ostatni, bezpośrednio po dłuższej rozmowie z kanclerzem Hitlerem — wszedł od razu w istotę rzeczy i podał swemu koledze po fachu warunki, jakie Rzesza zamierza postawić Pradze.

Minister, zdumiony i zaskoczony, oświadczył, że to przecież nie innego jak poproszą koniec, zupełny koniec jego ojczyzny.

A na to min. Ribbentrop:

— Pozbawione Słowacji i Rusi Podpackiej — Czechy i tak nie mają zdolności do życia. Poza tym niektórzy z waszych wojskowych i komunistów nie

przestają knować. Moje warunki — to jedyny sposób wprowadzenia ładu w środkowej Europie. Proszę zakomunikować nasze projekty panu prezydentowi. Będę u panów za kilka minut.

Akt drugi

Minister Chvalkowsky o północy opuszcza ministerstwo spraw zagranicznych w Berlinie. Jest niesłychanie zdenerwowany. Wygląda, jakby wyszedł po ostrej z kimś awanturze.

Po kwadransie zjawia się w hotelu Adlon minister von Ribbentrop. Jest u prezydenta Hacha i ministra Chvalkowsky'ego do trzech kwadransy na pierwszą.

Tym razem dyskusja musiała być go. Przy chorobach kobiecych stosuje się często naturalną wodę gorzka Franciszka-Józefa, ponieważ jest ona łatwa w użyciu, a skutkuje delikatnie i niezawodnie. Działaniu, które następuje już po krótkim czasie, nie towarzyszą żadne nieprzyjemne objawy. Zapytajcie Waszego Lek.

Niemcy na ulicach Pragi

Przywarli do półmisków z jadłem, oblizują talerze, rozkoszując się dawno niewidzianym mięsem, masłem i mlekiem. „Rogówki“ w ramionach „Uebermenschów“

Ksawery Pruszyński zamieszka w „IKC“ swe wrażenia z wjazdu Niemców do Pragi. Podajemy poniżej najbardziej charakterystyczne fragmenty tego artykułu:

Łazi to po całym mieście kupami kolektynie, zbiorowo, po dziesiątku, po pięciu. Śmielsi nawet po trzech. Ich kolor feldgrau wyraźnie się odcina na ulicy.

Oficerowie przystają przed sklepami z bogatą wystawą, oglądają złote zegarki, wspaniałe lisy, doskonale czeskie obuwie. „So etwas!“ Gemeiny popędzili w porę

DO KORYTA.

Na ulicach Pragi są wielkie bufety t. zw. automaty, gdzie za koronę i pół (t. zn. dziś za 12 groszy) otrzymuje się kawę z bitą śmietanką, wspaniałe sarnicze. Za 15 koron nąże się nawet Niemiec. Mają wiele do odrobienia! To też je to i je, przyszało się do stołów, nie odrywa zębisk od szynclia, zapija piwem, potem białą kawą, potem „noch a mal“ piwem, potem oranżadą.

Czesi patrzają na to w tłumie pogardliwym spojrzeniem: A to nie nażarte bestje!

Pewno: w domu u siebie takiego coś nie mieli i musieli do nich pójść najeść się.

Dobrze, że czołgi, które stadami obo-

zuja na ulicy, podtrzymują jeszcze autorytet zdobywców z Berlina. Wspaniałego wrażenia to przywarcie się do półmiska, to oblizywanie talerzy nie robi u rządowych, zamożnych gospodarzy, jakimi są Czesi.

Zato pojedłszy nieco, już odrywa się to od stolika, wypelza znowu na trotuar stuka obcasami, żeby przypadkiem nie przeszedł niespostrzeżony. Oczki błyszczą mu już inaczej. Policjki świecą się spiczasto, rusza się żwawiej, nie jak wtedy, gdy schodził z siedzenia motocyklu. Dumnym okiem patrzy na świat. Widać, że znowu mu się czegoś zachciało. Ale innego...

Splakana, z czerwonymi oczyma, Czeszka (to widocznie z tego entuzjazmu) idzie smutnie trotuarem. Wspaniali rycerze przystępują do nowych zdobyczy:

— Dali ich Sie begleiten? Sind Sie alleine?

Najwytworniejsi, w słusznym poczuciu o wyższości języka francuskiego, ryzykują nawet: mademoiselle.

Prostszy i konkretniejszy zapytują z dumną miną: „Was kostet die Liebe?“

Widać, że wymowa nie leży w ich naturze, bo piękne słówka popierają zaraz odpowiednio zaborczymi rekocykami. Biedne Czeszki usuwały się jak moga. Tłum patrzy na to ponuro. Cze-

raça, bowiem, gdy około godziny pierwszej dwaj czescy mężowie stali się, dzieli po schodach — czynili wrażenie podnieconych w najwyższym stopniu. Zwłaszcza prezydent był czerwony, jak by mu brakowało powietrza. Udali się do siedziby kanclerza.

Zostali przyjęci z pełnym zachowaniem etykiety i zgodnie z przepisami protokołu. Czekal na nich oddział wojska. Werbel bił na ich powitanie.

Akt trzeci

Prezydent i minister zostali przyjęci niezwłocznie: kanclerz Hitler i min. Ribbentrop już na nich czekają. Od pierwszej trwa rozmowa do godziny 4 min. 15. Prezydent Hacha i jego minister dyskutują, proszą i błagają. Próbują uratować choćby skrawek i niezależność nieszczęśliwej ojczyzny. Niestety! Wszelkie perswazyje i przyrzeczenia były daremne. Hitler nie ustąpił. I wtedy już u kresu sił około g. 3.45, prezydent Hacha połączył się telefonicznie z Pragą. Gabinetowi w komplecie podał do wiadomości żądania niemieckie i głosem przerywanym łkaniem dodał, iż wszelki sprzeciw jest beznadziejny.

Nastąpiło wreszcie podpisanie owego wyroku śmierci: oddanie Czech pod protektorat Niemiec.

Gdy wychodzili od kanclerza — czynili wrażenie zupełnie złamanych. Odmówili wszelkich wyjaśnień, czynią gesty ramieniem, które mogłyby tylko zrozumieć, że „wszystko skończono!...“

Akt czwarty

O godz. 5.30 „Deutsche Nachrichten Bureau“ wydało ostatnią depezę, a dzienniki, czekające z pierwszą stroną o zamknięty ostatecznie numer wieści o „przyłączeniu Pragi“, o „oswobodzeniu Czech“ i t. d. i t. d.

O godzinie 6 rano już specjalny komunikat ministra Goebbelsa mówił o tym przez radio. (g)

ARTRETYZM powstaje wskutek złej przemiany materii. Żądacie bezpłatnych broszur. Stosujcie zioła **CHOLEKINAZA** H. NIEMOJEWSKIEGO

ska policja udaje, że nie widzi. Mój Boże! Pamiętam ile współczucia miałem dla tych samych Niemców, gdy Senegalczycy francuscy w Nadrenii czarnymi łapskami sięgali po jasnowłose dziewczęta niemieckie! Ile obrzydzenia, ile odrazy! A teraz ci z kolei uważają, że jeśli ich tu wpuszczono bez walki, to poto, żeby sobie podjedli i potrafili z dziewczynami.

Oczywiście są do zanotowania niewątpliwie **SUKCESY EROTYCZNE NAJEDZCÓW.**

Wszystkie „rogówki“ i „platytki“, wszystkie podmalowane odpowiednio do zawodu gejsze sfrunęły za skromną opłatą w ramiona Uebermenschów i prezentują tam w ich iluzji dziewczyny czeskie. Takie rzeczy były i będą wszędzie. I w Nadrenii można było spotkać niejedno niemieckie murzyniatko, w domku, że nie wszystkie Gretchen zdolają przezwyciężyć w sobie apetyt na inteligentnych brunetów.

Gdy kolumny samochodów przejeżdżały przez wieś czeską, poprzędzał je **HEROLD NA MOTOCYKLU.**

głosząc, że jadą prawą stroną (tylko w Pradze była jeszcze wtedy zachowana lewa). Chłopi patrzyli ponuro, ale okiem uważnym, bardzo uważnym na uzbrowienie.

Na widok armat niejednen podobno mówił: „I to oni nazywają armatami! To u nich są armaty? To myślny mieł armaty!“, poczym kleł, kleł, potworzył kleł.

Pierwsze skrzypce

grają w życiu tylko silni, odporni, wytrwali. Aby cechy te zdobyć, musimy stale wzmacniać organizm siłotwórczą Ovomaltyną. Ten witaminowy koncentrat odżywczy stanowi bowiem źródło energii i siły, daje mięśniom moc, nerwom spokój.

OVOMALTINE

Marzec		Dnia Józefa Oblubieńca	
19	Niedziela	Jutro Wolframa	
		Wschód słońca	5.46
		Zachód słońca	17.43
		Wschód księżyca	4.46
		Zachód księżyca	15.41
Długość dnia		11.50	
Przybyło dnia		4.20	

W KAŻDYM MIESZKANIU
WŁASNY SAFES
dostarcza
Fabryka Kas Ogniotrwałych i Maszyn
Karol Zinke, Łódź
Przejazd 16. Tel. 224-19.

POKAZ p. t.
NOWE POTRAWY JARSKIE
odbędzie się w poniedziałek, dn. 20 bm. o g. 5 pp. punkt. w lokalu KURSÓW GOSPODARSTWA DOMOWEGO Ł. Z. T. OCHRONY KOBIET, **CEGIELNIANA 21**
Kancelaria Kursów Gospodarstwa Domowego Ł. Z. T. O. K. przyjmuje dodatkowe zapisy na dwumiesięczny kurs jarskich potraw.

Krótkie wiadomości

WIZYTACJE PLANTACJI MIEJSKICH
przeprowadził wczoraj wice-prezydent Szewczyk, lustrując wszystkie parki, a przede wszystkim Park Ludowy im. Marszałka Piłsudskiego na Polesiu Konstancyjskim, zakłady szkółkarne hodowli roślin, biura wydziału oraz zapoznał się z projektowanymi na rok 1939 robotami.

NAPRAWA CHODNIKÓW na ulicach łódzkich rozpocznie się w najbliższym czasie. Wymentioned będą, w miarę możliwości, wszystkie zniszczone płyty chodnikowe, które tworzą obecnie nierówności i wyboje. Betoniarńia miejska przygotowała już odpowiedni zapas płyt chodnikowych.

WŚCIEKLIZNA U PSÓW na terenie Łodzi wygasa całkowicie. O ile w ciągu najbliższych trzech miesięcy wydział zdrowia nie zanotuje żadnego świeżego wypadku wścieklizny, zlikwidowana będzie obowiązująca w Łodzi kwarantanna. Na razie jednak w dalszym ciągu psy winny być prowadzone na smyczy i w kagańcach.

KONTROLE ROBÓT BUDOWLANYCH podejmuje inspekcja budowlana zarządu miejskiego. Ponieważ na niektórych odcinkach już przystąpiono do budowy nowych domów i kontynuowania budowli rozpoczętych w roku ubiegłym, inspekcja sprawdzi, czy roboty dokonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami.

USTABILIZOWANIE POGODY sygnalizują stacje meteorologiczne. W ciągu najbliższych dni nastąpi znaczne podniesienie się temperatury i wejdziemy w okres wiosenny. Zaznaczyć należy, że kalendarzowa wiosna rozpoczyna się w dniu 21 b. m.

Imieniny Marszałków Polski

Przebieg uroczystości wczorajszych. — W elka akademii ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego

Imieniny Naczelnego Wodza Armii Polskiej, Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza obchodzone w Łodzi wczoraj bar dzo uroczysto. Domy udekorowano flagami o barwach państwowych udekorowano zielenią i iluminowano gmachy instytucji państwowych oraz samorządowych. W oknach wystawowych szeregu przedsiębiorstw ustawiono, na tle pomysłów dekoracji, portrety Marszałka.

O godz. 9 rano we wszystkich świątyniach odprawiono nabożeństwa okolicznościowe dla młodzieży szkolnej, która następnie wróciła do swych uczelni, by wziąć udział w akademiach i pogadankach. A o godz. 10 rano odprawiono uroczystą Mszę Św. w Katedrze.

Mszę celebrował J. E. ks. biskup sufragan dr. Tomczak w asyście licznych duchowieństw. Kazanie wygłosił ks. prałat Cesarz. Na nabożeństwo przybyli wicewojewoda Jellinek w zastępstwie

p. wojewody, w towarzystwie nac. dr. Wrony, dowódcy O.K. gen. Thommee w towarzystwie płk. Boleśławicza, wiceprezydent Purtał w zastępstwie prezydenta miasta, prokurator dr. Spólnik, zastępca komendanta wojewódzkiego P.P. insp. Złotowski, wicestarosta Gielczyński, komendant P.P. insp. Niedzielski i in.

W nawie kościoła katedralnego zgromadziły się wszystkie organizacje, wchodzące w skład Federacji P.Z.O.O.

Po nabożeństwie na pl. Katedralnym nastąpiło wręczenie wojsku samolotu, ufundowanego przez Związek Właścicieli autobusów woj. łódzkiego. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele władz. W pierwszej parze jako rodzice chrzestni wystąpili dyrektor departamentu ministerstwa komunikacji p. Bu dziński oraz p. wojewodzina Józewska, w drugiej parze nac. inż. Bańkiewicz i p. Eugenia Orłowiczowa.

W imieniu ofiarodawców wygłosił przemówienie prez. Szustkiewicz. Podziękował za dar gen. Thommee.

Po uroczystości utworzył się barwny korowód autobusów komunikacyjnych woj. łódzkiego, który przeciągnął ulicą Piotrkowską.

O godz. 7 wiecz. w sali rady miejskiej odbyła się akademii, zorganizowana przez Związek Peowików.

W godzinach wieczorowych rozpoczęły się uroczystości żałobne w związku z dzisiejszym dniem imienia zmarłego Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Przy dźwiękach werbli przeciągnęły ulicami miasta — od Pl. Boerner, Legionów, Al. Kościuszki, Zamenhofs, Piotrkowską Pl. Wolności, 11 Listopada — oddziały

Najlepszy poczęstunek dla gości

Smaczny i bogaty w witaminy Jafski Grejprut jest ozdobą każdego stołu.

Jafskie GREJPFRTY I POMARAŃCZE są najsochystsze

OWOC PALESTYŃSKI

wojskowe garnizonu łódzkiego. Na Pl. Wolności odbyła się defilada.

Dziś w Katedrze odprawione będzie nabożeństwo. W godzinach południowych w Teatrze Polskim odbędzie się wielka akademii, urządzana przez komitet międzyorganizacyjny organizujący młodzieżowych. Na akademii wygłosi przemówienie p. minister komunikacji płk. Ulrych.

W ciągu dnia odbędą się liczne akademie. (i)

CZEKOLADA

EOS

E. WEDEL

Nowe inwestycje w Brzezinach

Uroczyste poświęcenie i otwarcie targowicy zwierzęcej, elektrycznej stacji rozdzielczej i ośrodka zdrowia

W dniu wczorajszym w Brzezinach łódzkich odbyły się uroczystości otwarcia szeregu inwestycji miejskich, które zgromadziły przedstawicieli władz oraz liczne rzesze miejscowego społeczeństwa.

Po nabożeństwie w kościele farnym odbyło się uroczyste zebranie w sali straży pożarnej, która zagał burmistrz m. Brzezin p. Wacław Kozłowski, witając zebranych przedstawicieli władz ze starostą powiatowym mgr T. Reindlem na czele, duchowieństwem, organizacją i stowarzyszeń oraz społeczeństwem. Po przemówieniach, ilustrujących poważny dorobek Brzezin na przestrzeni ostatnich kilku lat zebrani uchwalili wysłać depezę gratulacyjną do Pana Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza z okazji Jego Imienin.

Następnie zebrani udali się na ulicę Słowackiego, gdzie ks. kanonik Wronowski dokonał poświęcenia targowicy zwierzęcej, którą miasto wybudowało kosztem kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Następnie udano się na teren nowo-wzniesionej elektrycznej stacji rozdzielczej przy ulicy Reformackiej.

Wreszcie zebrani udali się na ul. Św. Anny, gdzie Zarząd Miejski wybudował wzorowy ośrodek zdrowia, mieszczący przychodnię dla ubogich, stację opieki nad matką i dzieckiem, poradnię dentystryczną dla dżiatwy szkolnej, „Kroplę Mleka”, przychodnię: przeciwwróżliczą, przeciwwięgliczą i przeciwwenervezną itd.

Na zakończenie uroczystości obecni wzięli udział w uroczystości radiofonizowania trzech szkół powszechnych oraz trzech świetlic.

Koniec egzaminów maturalnych ustalono na dzień 31 maja

Warszawa, 18 marca. (Pat) Po uzgodnieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych dnia, w którym młodzież szkół ogólnokształcących, podlegająca poborowi, ma być do egzaminie dojrzałości, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustaliło w bieżącym roku szkolnym termin zakończenia tego egzaminu w me-skich i koedukacyjnych liceach ogólnokształcących i w istniejących jeszcze

klasach ósmych gimnazjalnych na dzień 31 maja.

Dyrekcje szkół w dniach najbliższych zostaną powiadomione przez kuratoria okręgów szkolnych o terminie rozpoczęcia egzaminów.

Egzaminy dojrzałości w szkołach żeńskich odbędą się w terminie, przewidzianym w regulaminie egzaminów dojrzałości, o czym dyrekcje szkół również zostaną wkrótce powiadomione przez kuratoria.

GRAND-KINO

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8 i 16
DZIŚ 2 PORANKI
o godz. 12 i 2
Ceny miejsc
85 Gr. i 1.09

Najpiękniejszy dramat miłosny

O czym się nie mówi

wg. powieści GABRIELI ZAPOLSKIEJ.
ENGELÓWNA — BENITA — ST. WYSOCKA — SAMBORSKI
CYBULSKI — SIELAŃSKI i SEMPOLIŃSKI w rol. głównych.

Wycieczka na Zaolzie

Referat Turystyczny przy Zarządzie Miejskim w Łodzi organizuje za zezwoleniem p. prezydenta J. Kwapińskiego wycieczkę na Śląsk Zaolzański dla pracowników miejskich.

Wycieczka wyjedzie z Łodzi w sobotę, dnia 29 kwietnia r. b. w godzinach wieczorowych. Powrót wycieczki nastąpi w dniu 3 maja w nocy. Zwiedzane będą: Bogumin, Orłowa, Karwina, Fryształ, Cieszyn, Clerlicko, Trzyniec, Jabłonków, Istebna, Wisła, Ustroń oraz Katowice.

Koszt przejazdu specjalnym pociągiem w wagonach turystycznych z miejscami numerowanymi do leżenia wyniósł się zł. 16.— w obie strony. Noclegi w pociągu po zł. 1.— za noc.

Dyzury aptek

Nocy dzisiejszej dyzuruja następujące apteki: M. Kasperkiewicz (Limanowskiego 1), A. Rycpter i B. Łoboda (11 Listopada 86), M. Zundelewicz (Piotrkowska 25), S. Bojarski i W. Schatz (Przejazd 19), Cz. Ryteł (Kopernika 26), M. Lipiec (Piotrkowska Nr. 193), A. Kowalski i S. Ka (Rzgowska 147).

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zgłosić się winni mężczyźni roczni a 1917 i starsi, zamieszkałi na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

Konwersja pożyczek miejskich

zaciągniętych przez prez. Godlewskiego zagranicą. — Przedstawiciele miasta w koncesjonowanych instytucjach użyt. publicznej

Onegdaj wieczorem odbyło się, pod przewodnictwem prez. Kwapińskiego, przy udziale wiceprez. Walczaka, Purtała i Szewczyka oraz ławników i zainteresowanych naczelników wydziałów za rządu miejskiego, drugie z kolei posiedzenie kolegum magistratu.

Posiedzenie było niema! w całości poświęcone sprawom finansowym. Na plan pierwszy poszły pożyczki, które zaciągał w poprzednich latach b. zarząd miejski. Jak wiadomo, tymczasowe władze miasta nie miały prawa zaciągania pożyczek długoterminowych, to też zaciągano pożyczki krótkoterminowe z prawem ich skonwertowania, licząc się z tym, że gdy przyjdzie rada miejska z wyboru, uchwali przeprowadzenie konwersji.

Sprawa ta jest obecnie pilna, ponieważ zarząd miejski musi szukać nowych źródeł kredytowych na prowadzenie robót w roku bieżącym, a tym samym musi uprzednio uporządkować wszystkie dotychczasowe zobowiązania.

W wyniku dyskusji uchwalono przekazać radzie miejskiej do zatwierdzenia konwersję krótkoterminowych pożyczek na długoterminowe, wychodząc z założenia, że pożyczki te zaciągane były na prowadzenie robót inwestycyjnych, a więc na zatrudnienie bezrobotnych i że dzięki nim udało się zrealizować szereg zamierzeń inwestycyjnych.

W pierwszym rzędzie postanowiono skonwertować dwie pożyczki zagraniczną, zaciągnięte przez prezydenta Godlewskiego w Societe de Traction et d'Electricite w Brukseli: 4 i pół procentową pożyczkę w wysokości 2,800.000 belgów oraz 2,9 procentową również w wysokości 2,800.000 belgów.

Następnie skonwertowane będą pożyczki krótkoterminowe z Funduszu Pracy. Pożyczek takich było 9, na łączną sumę 5,670.426,76 złotych, dalej trzy pożyczki krótkoterminowe z Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 500.000 złotych, które zaciągnięto na budowę kolumni mieszkaniowej na Nowym Rokicciu.

W ten sposób wszystkie zobowiązania zeszłoroczne będą uporządkowane.

Z kolei omówiono sprawę kredytów tegorocznych, postanawiając na razie zaciągnąć pożyczki w tych instytucjach, z którymi zarząd miejski przeprowadził już pertraktacje. A więc w Banku Gospodarstwa Krajowego ma być zaciągnięta pożyczka długoterminowa w wysokości 1 miliona złotych, którą spłacać będzie pożyczka krótkoterminowa. Z Funduszu Pracy zaciągnięta będzie długoterminowa pożyczka w wysokości zł. 1,700.000 na budowę kanalizacji i wodociągów oraz przyjęty będzie kredyt materiałowy w wysokości 550.000 zł., dotacja w wy-

sokości 350.000 złotych na regulację rzek i dotacja w wysokości 850.000 zł. na budowę ulic wylotowych. W ten sposób z Funduszu Pracy w roku bieżącym miasto otrzyma zł. 3.450.000

Następnie przystąpić do spraw bieżących. Ponieważ sprawa budowy gmachu reprezentacyjnego urzędu wojewódzkiego na pl. Dąbrowskiego jest już przesądzona, postanowiono nabyć od Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności teren przy zbiegu ulic Cegielnianej i Pl. Dąbrowskiego, na którym mieścić się będzie przedłużenie skweru, częściowo zajętego przez ginał wojewódzki.

Z kolei zajęto się skompletowaniem Komitetu Rozbudowy Miasta. Komitet składa się z 12 osób, przy czym połowę wybiera rada miejska, połowę zaś destryguje magistrat. Rada miejska dokonała wyboru swych przedstawicieli na ostatnim posiedzeniu. Wybrano wszystkich sześciu z frakcji socjalistycznej. Aby dać jednak możliwość wzięcia udziału w pracach komisji również przedstawicielom innych klubów, na wniosek ławników z OZN magistrat zgodził się na delegowanie do komitetu również przedstawicieli OZN. Ławnicy endeccy oświadczyli, że w żadnym wypadku współpracować z obecnym zarządem miejskim nie chcą.

W ten sposób delegowano do komite-

tu wiceprez. Szewczyka, r. plk. Wieckowski, r. inż. Zerbego z większości socjalistycznej, ławnika Boruckiego z OZN oraz pp. Grabowskiego i Mirowskiego jako przedstawicieli zrzeszeń własności nieruchomości.

Skład komitetu liczbowo przedstawia się więc następująco: 9 przedstawicieli większości socjalistycznej, 1 przedstawiciel OZN i 2 przedstawicieli właścicieli domów.

Następni magistrat wydelegował z ramienia miasta: do zarządu Kolei Elektrycznej Łódzkiej — wiceprez. Walczaka, wiceprez. Szewczyka i r. Potkańskiego, do rady nadzorczej Kolei Elektrycznej Łódzkiej — ławnika Milmana i r. Brzezińskiego. Do zarządu Elektrowni Łódzkiej — wiceprez. Walczaka, wiceprez. Purtała i r. Golińskiego, do rady nadzorczej elektrowni — r. Stawieńskiego i Poznańskiego i do komisji rewizyjnej elektrowni — r. adw. Hartmana i nacz. inż. Brzozowskiego.

Z kolei magistrat zatwierdził taryfę opłat od uboju i korzystania z targowiska w rzeźni miejskiej oraz wyasygnował dla łódzkiego okręgowego związku lekkoatletycznego zł. 1000 na urządzenie w dniu 20 b. m. wystawy sportowej w Łodzi.

Na tym posiedzenie zakończono. (s)

TEATR MIEJSKI
(Śródmiejska 15).
Dziś, w niedzielę, o godz. 12-iej w pol. sztu-
ka Wildera „Nasze miasto”, w reżyserii Leona
Schillera.

Dziś, w niedzielę, o godz. 5-iej po poł. i 8.30
wiecz. „Pięćoraczki warszawskie”.

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27).
Stefania Jarkowska wystąpi raz jeszcze je-
den w komedii Devala „Subretka” dziś o godz.
nie 4-iej po poł.

Dziś, w niedzielę, o godz. 8.30 wiecz. „Matka
Natura”, w reżyserii dyr. H. Morycińskiego.
TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH”
(Al. Kościuszki 57).

Dziś, w niedzielę, o godz. 4.15 po poł. dana
będzie bajka J. Duszyńskiej p. t. „O raku nie-
boraku i pstragu dziwołagu”. Reż. Jan Weso-
łowski, kukły i dekoracje z Teatru „BAJ” (War-
szawa). Bilety od 30 gr. do zł. 2.30 (ze sztuki).

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII
Dziś o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz. widow-
isko satyryczne p. t. „Tate, du łachst?”

FRANCE ELLEGAARD W FILHARMONII
W czwartek, dnia 23-go b. m. o godz. 8.35
wiecz. wystąpi w sali Filharmonii z jedynym
koncertem duńska pianistka France Ellegaard.

**OSTATNIA NIEDZIELA ZBIOROWEJ
WYSTAWY ŁÓDZKICH MALARZY**

Ciekawa zbiorowa wystawa łódzkich malarzy i metaloplastyków przy ul. Piotrkowskiej 70 zbliża się ku końcowi. Kto wystawy tej jeszcze nie widział, powinien się pośpieszyć.

O godz. 9 wiecz. odbędzie się odczyt poety
M. Broderzona na temat „Czy istnieje sztuka
żydowska?”.

NIEDZIELA, dnia 19-go marca 1939 r.

7.15—7.20: Pieśń „Bogurodzica”. 7.20—8.00
Koncert poranny w wykonaniu Orkiestry woj-
skowej pod dyr. Aleksandra Rutki (z Wilna).

8.00—8.15: Dziennik poranny. 8.15—9.05: Audy-
cja dla wsi: 1) Gazetka rolnicza. 2) Przeląd
rynków produktów rolnych. 3) Gra zespół Pa-
wła Rynasa. 9.05—9.10: Muzyka (płyty). 9.10—

9.15: Odczytanie programu. 9.15—10.45: Trans-
misja Nabożeństwa z kościoła Pobernardyńskiego
go w Wilnie. Kazanie wygłosi ks. Eugeniusz

Kapusta. 10.45—11.00: Pieśni o wolności (z Ka-
towic). Wykonawcy: Chór nauczycielski Meski
przy Instytucie Pedagogicznym w Katowicach
pod dyr. Leopolda Janickiego. 11.00—11.57

„Z sztafeta wzdłuż granic Polski” — reportaż
słowno-muzyczny. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Helmut

z Krakowa. 12.03—13.00: Poranek muzyczny
(z Łodzi). Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna
Związku Muzyków Chr. pod dyr. Tomasza Kies-

wettera z udz. Bronisława Nagujewskiego —
wiolonczela. (Transm. z sali Y.M.C.A.) 13.00—
13.10: Wyjtki z pism Józefa Piłsudskiego. 13.10—

14.40: Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry
Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Les-

czyńskiego, Stanisław Kruzer — bas. Słaski
Kwartet Ludowy, Jerzy Herald — akomp. 14.40

—15.00: „W naszych sercach zawsze żyją” —
audycja dla dzieci w wykonaniu zespołu dzie-

cięcego. 15.00—15.30: Audycja robotnicza:
„Udział robotników w walkach o Niepodleg-

łość” — opracował Eugeniusz Ajnenkiel. Udział
bierze chór „Zjednoczone” pod dyr. Aleksan-

dra Charuby. 15.30—16.30: Audycja dla wsi
1) „Oj dyna, moja dyna” — słuchowisko muzycy-

ne. 2) „Serce wsi przy Wielkim Marszałku” —
pogadanka — wygłosi dr. Stanisław Rosławski

(z Poznania). 16.30—17.00: Recital organowy
Felicja Rączkowskiego. Transmisja z Konser-

torium Warszawskiego. 17.00—17.45: Teatr Wyobraźni: „Dziady” — Ad-

ma Mickiewicz (wieczór III). Opracowanie
i reżyseria Leona Schillera.

17.45—18.25: Koncert solistów (z Torunia) Wy-
konawcy: Krystyna Wyrobek-Roesnerowa —

fortepian i Zdzisław Roesner — skrzypce.
18.25—18.40: „Juliusz Słowacki w życiu Mar-

szalka Piłsudskiego”, szkic literacki Tadeu-

sza Makowieckiego. 18.40—19.00: Witold Maliszewski: „Z niwy pol-

skiej” suita na orkiestrę, oparta na motywach
ludowych. Wykona orkiestra symfoniczna

P.R. pod dyr. G. Fitelberga. 19.00—19.15: Przemówienie Pana Prezydenta

Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacego
Mościckiego. (Transm. z Zamku). 19.15—19.35: Marian Rudnicki: „Szlakiem Mar-

szalka Józefa Piłsudskiego”. — muzyczna
fantazja radiowa. Wykonawcy: Orkiestra
Symfoniczna pod dyr. G. Fitelberga. 19.35—

Aniela Szlemiska (sopran) i Tadeusz Le-

We wtorek, dnia 21 marca r. b. jako w pierwszą bolesną rocznicę
śmierci

b. p. SALOMONA DANZINGERA

odprawione będzie o godz. 1-szej w synagodze Domu Starców, Pomor-
ska 54
nabożeństwo żałobne
na które krewnych i przyjaciół rodziny zaprasza

Zarząd Domu Starców
fundacji Hermana i Miny małż. Konstatów.

Imieniny Wielkiego Marszałka

w programie rozgłośni łódzkiej Polskiego Radia

Udział Rozgłośni Łódzkiej w progra-
mie rocznicy imienin Wielkiego Mar-
szałka wyrazi się między innymi w na-
daniu na wszystkie Rozgłoszenie poranku
symfonicznego, poświęconego muzyce
polskiej w wykonaniu Orkiestry Symfoni-
cznej Związku Muzyków Chrześcijan
pod dyrekcją Tomasza Kiesewettera z
udziałem wiolonczelisty Bronisława Na-
gajewskiego. Poranek ten będzie trans-
mitowany z sali Polskiej YMCA w go-
dzinach 12.03 — 13.00.

O godz. 15-iej usłyszymy audycję ro-
botniczą p. t. „Udział robotników w wal-
kach o niepodległość Polski” w opraco-
waniu Eugeniusza Ajnenkiela. Będzie ona

utrwalona na taśmie dźwiękowej i po-
wtórzona w programie stacji krótko-
falowej dla Polaków za granicą. Oprócz
recytatorów wystąpi w tej audycji chór
„Zjednoczone” pod dyr. prof. Aleksan-
dra Charuby.

O godz. 19.35 — 20.00 transmitowa-
ny będzie z sali Polskiej YMCA utwór
kompozytora łódzkiego Henryka Miłka
p. t. „Szlakiem kadrówki” w wykonaniu
chóru mieszanego i orkiestry Towarzy-
stwa Śpiewaczego im. St. Moniuszki w
Łodzi pod dyr. Tomasza Kiesewettera.
Audycja ta zastąpi zapowiadany recital
fortepianowy Haliny Kozłowskiej.

Oryginalny list z Monte Carlo

otrzymał Zarząd Miejski. — Czek na 18 funtów oraz wezwanie do walki o „Pan-Europę”

Do zarządu miejskiego w Łodzi nad-
szedł wczoraj oryginalny list z Monte
Carlo. Autorem listu jest jakiś pan, u-
krywający się pod greckim pseudoni-
mem „Antropos Armonika”. A do listu
załączony jest czek na 18 funtów an-
gielskich.

Nieznamy pisze, że znalazł ten czek
na ulicy w Monte Carlo i uważając, że
nie powinien z takich pieniędzy korzy-

stać, przekazuje go zarządowi miejskie-
mu w Łodzi z prośbą o przeznaczenie
tej kwoty (18 funtów = 468 złotych) na
ubogie dzieci w Łodzi.

W dalszym ciągu swego listu ofiaro-
dawca wzywa społeczeństwo łódzkie do
pracy nad „utworzeniem Pan-Europę”
oraz do zwalczenia w jęń.

Nazwiska nadawcy ani adresu nie u-
jawniono. (i)

Wszystko co stworzyliśmy zginie, jeśli nie będzie silnej marynarki

(Piotr Wielki)

Sala Filharmonii tel. 213-84

Dziś

o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz.

Ostatni dzień

świetnego widowiska satyr. w 2-ch
częściach p. t.

TATE, du łachst?

w wykonaniu czol. sil sceny żyd. z

Sz. Dżiganem:

I. Szumacherem

i Józefem Kamenem

na czele.

Premiera nowego widowiska w piątek,
dn. 24 marca r. b.

NOWE ODKRYCIE PROF. EINSTEINA

wywołać ma przewrót w dziedzinie fizyki. — Wielki uczyony wydaje popularną książkę o swoich odkryciach. — Plotki prasy amerykańskiej

Nazwisko Einsteina pojawiło się obecnie na nowo na łamach całej prasy światowej.

Wielki ten uczyony, duma współczesnej nauki poczynić miał nowe wielkie odkrycie, rewolucjonizujące dzisiejszą fizykę. Choć jeszcze dokładnie nie wiadomo, na czym owo nowe odkrycie ma polegać, ale wieści o samym fakcie obiegają dzienniki całego świata: sensacje naukowe nie tracą nawet w obliczu sensacji politycznych na doniosłości.

Einstein jest niewątpliwie jednym z najwybitniejszych uczonych naszych czasów. Ale gdybyśmy spytali pierwszego lepszego przechodnia, na czym polegają jego odkrycia — nie otrzymalibyśmy niewątpliwie właściwej odpowiedzi. Bo w całym świecie jest tylko mała garstka specjalistów, którzy znają dokładnie jego teorie względności.

Do owych nielicznych wtajemniczonych należał we Francji Paul Painleve, mąż stanu i wielki uczyony. Ale i ten nie umiał uprzystępnić tej teorii. Zresztą sama nauka Einsteina ma to do siebie, że wszelkie próby jej spopularyzowania — zawodzą. Powiadają niektórzy, że jeszcze trudniej strawić te prace popularyzatorskie, niż oryginalne dzieła samego mistrza.

Zresztą, sam Einstein próbował to uczynić. Trzeba stwierdzić, że jego popularny wykład teorii względności jest bardzo mało „popularny”.

Nie należy stąd wnioskować, by Einstein lubował się w zagmatwanym języku i by nie umiał wyłożyć swych myśli w sposób dostępny. W tym wypadku nie forma, ale treść jest niedostępna, nie metoda, ale sam przedmiot jest istotnie trudny.

Obecnie wydał wielki uczyony nową książkę, znów przeznaczoną dla szerszych rzesz. Bardzo być może, że uda się w niej Einsteinowi to, co mu się przedtem nie udało.

Od kilku lat mieszka Albert Einstein w amerykańskim mieście uniwersyteckim Princeton. Posiada swe laboratorium i traktowany jest przez Amerykanów w sposób jedynie im jeśli chodzi o ich stosunek do wielkich uczonych, właściwy.

Pojawiły się jednak w prasie amerykańskiej wieści, jakoby wielki myśliciel nosił się z zamiarem opuszczenia swego laboratorium. Doniosła o tym prasie jego własna córka w wywiadzie, udzielonym pewnej dziennikarce amerykańskiej. Podobno zainteresował się Ein-

stein... filmem i zamierza przenieść się do Hollywood.

Wieść ta jest zbyt fantastyczna, by miała być prawdziwa. Einstein miał za-

Los i charakter bliźniąt Ciekawe materiały Amerykańskiego Instytutu Biologicznego

Sprawa bliźniaków oddawna interesowała biologów. Amerykański Instytut Biologiczny w New Yorku ogłosił ostatnio niezmiernie ciekawe materiały, opierające się na wieloletniej praktyce lekarzy w klinikach położniczych. Bliźniacy stanowią dla lekarzy i psychologów ciekawy materiał obserwacyjny dla tego, iż na tym żywym przykładzie można stwierdzić, czy dziedziczność odgrywa w życiu człowieka rzeczywiście rolę decydującą.

Oto dwie bliźniaczki dziewczynki wychowywały się w dwóch różnych środowiskach. Jedna w Wiedniu, druga w Londynie. Obydwie jednocześnie zachorowały. Stwierdzono ogniska gruźlicze w płucach, przy czym granice zaatakowanych pól zgadzały się co do milimetra, tak iż obydwaj zdjęcia roentgenologiczne nie różniły się absolutnie niczym między sobą. Jak widać z powyższego, przy gruźlicy dziedziczność odgrywa rolę istotną. Nie znaczący to bynajmniej, że dziecko przychodzi od razu na świat z prątkami Kocha w płucach, ale dziedziczy ono pewne predyspozycje, brak zdolności organicznych do zwalczania tej choroby. Dotyczy to zresztą nie tylko gruźlicy, lecz również innych chorób infekcyjnych.

Praktyka medyczna zna wiele podobnych wypadków. Oto dwaj bliźniacy oddzieleni byli od siebie oceanem: — jeden mieszkał w Pradze, drugi w New Yorku. Tego samego dnia, gdy młodzieniec w Pradze zachorował na zapalenie wyrostka robaczkowego, w New Yorku przewieziono do szpitala jego brata, któremu wycięto ślepa kiszka. Znacomici uczeni August i Jean Picard są również bliźniakami. I oto obydwaj równocześnie podejmują się dokonania lotu do stratosfery: — jeden w Europie, drugi — w Ameryce.

Całe tomy można byłoby wypisać na

wsze umiłowania artystyczne, to prawda. Gra dobrze na skrzypcach i w jego domu w Berlinie uprawiana była muzyka kameralna. Niejeden znakomity muzyk uważał sobie za zaszczyt, gdy mógł grać w zespole z wielkim uczonym. Raz jeden wystąpił Einstein nawet jako solista — na koncercie dobroczynnym.

Ale, żeby ten filar wiedzy współczesnej miał się na starość przetrząść do filmu — to brzmi zupełnie nieprawdopodobnie. Jest to zapewne jedna z plotek, tak chętnie puszcanych przez żadną sensacyjną prasę amerykańską, wyzyskującą w ten niewybredny sposób zainteresowanie opinii publicznej działalnością i osobą wielkiego uczonego i odkrywcy (F)

temat identycznych losów bliźniaków-przestępców. Materiały Instytutu Biologicznego przytaczają mnóstwo przykładów z tej dziedziny, lecz ograniczy

REUMATYZM

ARTRETYZM I PODAGRA są plagą ludzkości. Tabletki Togal stosowane w tych cierpieniach w dawkach po 2-3 tabletek 3 razy dziennie uśmierdzają ból i przynoszą ulgę. Do nabycia w aptekach.

się tylko do podania jednego z najskrawszych. Oto dwaj bracia — Veit i Stefan W., w wieku ponad 50 lat. Stefan w 21 roku życia skazany został na 3 dni aresztu za kradzież, w 24 roku życia — tydzień aresztu za poważne uszkodzenie ciała, w 25 roku życia — znowu tydzień aresztu za oszustwo i t.d.

Za takie same przewinienia i mniej więcej w tym samym czasie odpowiadał jego brat, który nawet nie utrzymywał z nim żadnego kontaktu korespondencyjnego.

Pani M. w Pittsburgu trzykrotnie po wiła bliźniaki, lecz tylko jedna para utrzymała się przy życiu. Tak się złożyło, iż Amelia i Antonina jednego dnia opuściły po kryjomu dom rodzicielski. Obydwie w różnych miastach przyjęły posady. Obydwie, nie porozumiewając się ze sobą, opuszczają posady i prowadzą bardzo lekkomyślny tryb życia. Wreszcie obydwie tego samego dnia wracają do domu rodzicielskiego.

Do sprzedaży

całość lub niepodzielne części gruntów położonych częściowo w granicach Łodzi, częściowo w powiecie łódzkim tuż za granicami miasta. Obszar 90 hektarów.

Zgłaszać się do adw. Zaubermana, Piotrkowska № 99 w godzinach od godz. 6-ej do 8-ej wieczór.

GAZOWY PIECYK KAPIELOWY

POLSKA FABRYKA WODOMIERZY i GAZOMIERZY TORUN BYDGOSKA 108-110

Z dziejów Łodzi

Imieniny Józefa Piłsudskiego

obchodzone w Łodzi 20 lat temu

Dnia 19 marca 1919 roku na murach miasta opublikowany został następujący Rozkaz do Wojska Polskiego, wydany przez pierwszego dowódcę Okręgu Korpusu w Łodzi, gen. Osńskiego.

Rozkaz miał brzmienie następujące: „W dniu 19 marca obchodzimy dzień Imienin Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza.

W dniu tym każdy żołnierz armii polskiej powinien uświadomić sobie, kim i czym jest nasz Wódz Naczelny i co dla Polski zdziałał, czego dokonał.

Gdy cała Polska cierpiała pod jarzmem niemieckim, On, Wielki Patriotą pierwszy dźwignął sztandar bojowy godności polskiej, pierwszy dojrzał prawdę, że tylko własnymi siłami odbudować można Polskę niepodległą.

I oto myśl Jego stała podtrzymaną mocą ducha i niezłomną siłą woli wcieliła się w czyn w chwili obecnej, gdy walczymy jako armia polska, wkrzeszając tradycje rycerskie przodków naszych.

Z garścią nieliczną stajemy do bólu na czterech frontach, broniąc skutecznie i z chwałą granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Te czyny Jego i narodu polskiego spowodowały uznanie przez całą Europę niezależności i niepodległości Państwa Polskiego.

Walka nie skończona. Jeszcze oręż polski kuje granice Państwa Polskiego na kresach giną śmiercią walecznych obrońcy ojczyzny, ale jeśli każdy żołnierz i każdy Polak uświadomi sobie istotę czynu swego Wodza, możemy być spokojni o przyszłość naszą.

Rozkaz ten przeczytać przed frontem wszystkich podległych mi kompanii i szwadronów i samodzielnych oddziałów.

OSŃSKI generał i dowódca
Za zgodność Kuchinka, ppor. i szef sztabu.

Z okazji Imienin Józefa Piłsudskiego w sali Koncertowej odbyła się uroczysta akademicka, na którą złożyły się występy chóru stow. „Naprzód” oraz przemówienia pp. Karaffy - Kreuterkräfta, Remiszewskiego, Klimaszewskiego i Ady Koziołkiewiczówny. W Lidze Kobiet przy ul. Przejazd odbył się raut.

Wielkanocny dar dla dzieci bezrobotnych

W dniach od 25 marca do 3 kwietnia br. odbędzie się w całej Polsce publiczna zbiórka pieniężna pod hasłem „Wielkanocny dar dla dzieci bezrobotnych”.

Akcja ta ma na celu przyjsięcie z pomocą materialną dzieciom bezrobotnych.

W Łodzi ogólna zbiórka uliczna do puszek odbędzie się w dniu 26 marca br. z udziałem Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej w Łodzi oraz w dniu 2 kwietnia br., w której udział wezmą organizacje społeczne, zawodowe i inne.

Miejski Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Łodzi zwrócił się w tym celu pisemnie do wszystkich organizacji, prosząc o delegowanie przedstawicieli na ogólne zebranie Sekcji Dochodów Niestalych, które odbędzie się w dniu 21 marca br. o godz. 19-ej w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego w Łodzi (Pl. Wolności 14, I p.).

Celem tego zebrania będzie omówienie przygotowanych prac technicznych organizowanych zbiórek.

Pożar w składzie firmy Ejtingon

W nocy z piątku na sobotę, około godziny 2-ej wybuchł pożar w magazynie firmy Ejtingon przy ul. Wigury 12.

Na miejsce przybyły trzy plutony straży, oddział fabryczny i kolumna wodna.

Okazało się, że w składzie materiałów gotowych zapaliła się podłoga od wadliwej budowy przewodu kominowego. Od iskry zapaliła się belka w przewodzie i ogień przeniósł się na podłogę składu.

Nagromadzone towary uległy częściowemu zniszczeniu. Straż powróciła około godziny 4-ej do koszar. (gr)

KINO „PALACE”
Dziś 2 poranki 12 i 2 p. p.
Ceny od 80 gr.

Król tenorów
Beniamino GIGLI „Głos Matki”
w wzruszającym filmie d. t.
w pozost. rolach MARIA CEBOTARI H. MOSER
Cudowne dziecko PIOTR BOSSE.

Pracownia okryć damskich i futer **L. BEKER** SRODMIEJSKA 25
TELEFON 155-28

Zawiadamia Sz. Panię, że powrócił z Paryża z najnowszymi modelami
PRACOWNIA JUŻ CZYNNA!

Szkalował pamięć własnej córki

która odebrała sobie życie, nie mogąc znieść zarzutów ojca.
Sąd skazał oskarżonego na rok aresztu

Donosiliśmy przed miesiącem o niezwykłej rozprawie, jaka znalazła się na wokandzie sądu grodzkiego. Tłem sprawy była tragedia wstrząsająca do głębi.

W dniu 30 grudnia r. ub. licząca zaledwie lat 15 — Czesława H., zamieszkała z rodzicami przy ul. Tuszańskiej 17, popełniła zamach samobójczy. Przewieziona do szpitala z oznakami silnego zatrucia — dziewczynka, mimo wysiłków lekarzy, w dniu 10 stycznia wyzionęła ducha.

Nieszczęśliwe dziecko zostawiło list, z którego wynikało, że odbiera sobie życie, nie mogąc znieść szkalowania jej czci przez ojca. Ojciec nazywał ją od najgorszych, i nie mogąc znieść tej hańby —

nim sobie życie właśnie z tego powodu odebrała, prosiła o świadectwo lekarskie, że jest cnotliwą. Lekarze świadectwo tego rodzaju wystawili.

Po śmierci dziecka, — widząc w nim sprawcę tej strasznej tragedii — opuściła męża, a dowiedziawszy się, że ojciec dalej szkaluje pamięć dziecka — wystąpiła przeciwko mężowi przez adw. Sachnowicza ze skargą o zniesławienie zmarłej córki.

Oskarżony do winy się nie przyznał i wnosil o powołanie świadków, którzy udowodnią, iż oskarżenie żony jest bezpodstawne.

W tych warunkach sprawa została w dniu 15 lutego odroczone.

Wczoraj niezwykły ten proces został zakończony.

Świadkowie zeznawali inaczej, niż się oskarżony spodziewał. Wystawili nieszczęśliwemu dziecku świadectwo jak najlepsze, natomiast o podsądnym wyrażali się, że maltretował dziewczynkę, że nazywał ją jak najbardziej obraźliwymi słowami i że obmawiał ją stale.

Gdy denatka była na łożu śmierci — trzeba było ojca sprowadzić siłą do szpitala. Oskarżony zjawił się wreszcie u łoża umierającej i jak mu kazali ludzie — prosił ją o przebaczenie. Ale mała samobójczyni odrzuciła go i przebaczyć mu nie chciała.

Sąd skazał oskarżonego na rok aresztu. (1)

Samobójstwo pary kochanków

Zwłoki obojga znalezione w lesie pod Łodzią. — Swiniarski zabił teścia i został zatrzymany

W okolicach Łodzi ujawniony został wstrząsający dramat miłosny.

Gajowy lasów Chrośno, przechodzący przez zagajnik koło wsi Piaseczno, natknął się na zwłoki pary młodych ludzi, leżące już od kilku dni niezawodnie.

Powiadomiona policja wdrożyła dochodzenie, które doprowadziło do ustalenia, iż denatami byli 25-letni Stanisław Rutkowski, zamieszkały w jednej z wsi okolicznych, i 20-letnia Anna Senningowa, zamieszkała w Łodzi przy ulicy Kątnej 35.

W portfelu Rutkowskiego znaleziono kartkę napisaną jego ręką oraz list Senningowej do rodziny.

Z tych pism wynika, iż oboje, kochając się gorąco, a nie mogąc się połączyć — postanowili odebrać sobie życie. W tym celu Rutkowski najpierw zastrzelił ją, a potem sam odbierze sobie życie.

Istotnie, rany i leżący opodal rewolwer potwierdzają te pośmiertne już wyjaśnienia pary kochanków.

Zwłoki desperatów zabezpieczono.

★

Tragedia o innym podłożu rozegrała się wczoraj w Sieradzu, w domu przy ul. Warszawskiej 1.

Szewe Swinarski, cierpiący na oczy i przez to mało zarobkujący, rozszedł się krótko po ślubie z żoną, choć byli zaledwie dwa lata po ślubie.

Mimo to Swinarska wraz ze swym ojcem Szczepaniakiem nachodził stale szewca, domagając się odeń pieniędzy na utrzymanie.

Wczoraj przybył znów do Swinarskiego i poczęł się awanturować, domagając się pieniędzy.

Gdy szewe chciał wyjść z domu — teść zamknął drzwi i oświadczył, że go nie wypuszczą i razem z córką pobiją. Doprowadzony do ostateczności, schwytał Swinarski nóż szewcki i wbił go teściowi w lewy bok. Otworzył potem

okno i przez nie wyskoczył na ulicę.

Sprawca udał się na policję i złożył przeciwko sobie doniesienie.

Ranny Szczepaniak, przewieziony do szpitala, zmarł wkrótce. Swinarski został zatrzymany. (1)

Korzystajcie z niebywalej okazji!

Jak co roku dla odciążenia sezonu wiosennego, na czas od 20 do 25 marca b. r. włącznie przyjmować będzie nasz oddział do chem. czyszczenia i farbowania po znacznie niższych cenach i z naszego już bardzo niskiego cennika **UDZIELAĆ BĘDZIE OKOŁO 50 % OPUSTU.** Dla orientacji P. T. Klienci podajemy kilka cen ZA PRAWDZIWIE CHEM. CZYSZCZENIE NA SUCHO ubranie męskie zamiast zł. 6 — ZŁ. 3.50, palto lub płaszcz, zamiast zł. 6 — ZŁ. 3.50, kostium damski zamiast zł. 6 — ZŁ. 3.50, suknia zamiast zł. 3 — ZŁ. 1.80, bluzka zamiast zł. 1.50 — ZŁ. 1.— Kapelusz męski wraz z przefasonowaniem ZŁ. 1.80. Goniec do usług P. T. Klienci.

„AS“

chem. pralnia i farbiarnia
oddz. ŁÓDŹ, TRAUĞUTTA 2, tel. 233-98.

Wiec pracowników państwowych

zwołany został na środę. — Delegacja sezonowców u wiceprezydenta Walczaka

Na środę zwołany został do sali przy ul. 11 Listopada 21 wielki wiec pracowników państwowych wszystkich instytucji łódzkich, w sprawie przyznania dodatku drożyznianego, obowiązującego we wszystkich większych miastach w Polsce.

Jak donosiliśmy, w tej sprawie delegacja pracowników państwowych z posłami łódzkimi Wadowskim, Dutkiewiczem i Milewskim przyjęta była przez p. premiera gen. Sławo-Składkowskiego, który obiecał zainteresować się tą sprawą.

Na walnym zgromadzeniu powzięta będzie decyzja zmierzająca do rychłego załatwienia tej sprawy.

Delegacja robotników sezonowych interweniowała w zarządzie miejskim, u wiceprez. Walczaka, składając wnioski w sprawie przyspieszenia rozpoczęcia robót sezonowych oraz unormowania płac sezonowców. Wiceprez. Walczak zapowiedział, że w przyszłym tygodniu o ile warunki atmosferyczne na to pozwolą, roboty, już rozpoczęte, będą rozszerzone.

☆

Dziś odbędzie się walne zebranie szoferów, zatrudnionych na samochodach transportowych. Tematem obrad będzie akcja o nowy układ zbiorowy. Omówione też będą przyczyny strajku szoferów w przedsiębiorstwach transportowych w Warszawie. (1)

Pronek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze 2% fabryki
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY i KATARZE

Nieprawdą jest, że BATA uciekł do Rumunii

Jak się dowiadujemy, znany przemysłowiec Dr. Jan Bata od kilku tygodni kontynuuje swoją coroczną podróż po Europie, w sprawach handlowych. Dr. Jan Bata, jak podaje prasa krakowska, bawił ostatnio przez parę dni w Chelmku, Krakowie i okolicy, skąd udał się w dalszą podróż handlową do Belgradu.

BÓLE w NOGACH, REKACH, CAŁYM CIELE?
Natychmiast stosuj **KLEROL**
MAŚĆ i PŁYN DO KĄPIELI
PRZECIW REUMATYZMOWI i ARTRETYZMOWI
Nie należy ranić reumatyzmu i artretyzmu
Leżąc stawy — chronimy serce.
KLEROL — MAŚĆ WSYSY SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKORNE, NIE BRUDZI NIE PLAMI
Dzięki rozpuszczalności Klerolu w wodzie, stosować go można do kąpieli
KLEROL DO NABYCIA w APTEKACH i SKŁADACH APTECZNYCH

Piękni i szczęśliwi!
ZAWSZE BOWIEM STOSUJĄ
dla zachowania pięknej i czystej cery
KREM BIOLOGICZNY
EUKUTOL
Codzienne używanie kremu Eukutol
zapewnia zdrową i ładną cerę.

Nasz reporter zanotował!

W mieszkaniu własnym przy ulicy Radomskiej Nr. 11 targnął się na życie 28-letni Jan Mruckiewicz, wypijając sporo kwasu solnego. Desperata w stanie ciężkim przewieziono do szpitala w Radogoszczu. Przyczynę rozpaczonego kroku na raie nie ustalono.

★

Na ulicy Sanockiej znaleziono nieprzytomnego mężczyznę, liczącego lat 25. Poszkodowany zdradzał objawy zatrucia jakimś płynem. Pogotowie przewiozło go do szpitala. Nazwiska desperata na razie nie ustalono.

★

Na ulicy Bonifraterskiej Nr. 25 oblała została trującym płynem 21-letnia Tekla Markiewiczowa, odnosząc rany klatki piersiowej i szyi. Rannej udzieliło pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe.

★

— Ze składu wędlin Mariana Czupryńskiego przy ulicy Kilińskiego, Nr. 236 skradziono mięso i wędliny na 900 złotych.
— Z mieszkania Franciszka Zgórzyńskiego przy ulicy Słowiańskiej Nr. 27 nieznani sprawcy skradli garderobę, bieliznę i wartościowe przedmioty codziennego użytku na zł. 650.

— Janowi Kapuścińskiemu z Łagiewnik skradziono drób na Bałuckim Rynku. Sprawcę kradzieży zatrzymano.

„Very Well“
WODA KWIATOWA o świeżym orzeźwiającym i trwałym zapachu sporządzona z oryginalnych angielskich olejków.

Pod koła samochodu

Na ul. Piotrkowskiej przed domem nr. 88 uległa wypadkowi samochodowemu 65-letnia Eugenia Kon, zam. przy ul. Wólczańskiej 65.

Poszkodowana dostała się pod koła samochodu prywatnego i doznała złamania nogi oraz inne obrażenia ciała. W stanie b. osłabionym przewieziono ją karetką pogotowia miejskiego do domu. Kierowcę pociągnięto do odpowiedzialności. (gr)

PROF. MARCIN BUBER W ŁÓDZI.

Znakomity uczony — prof. Marcin Buber, który jutro wygłosi odczyt w sali Filharmonii, znany jest w świecie naukowym jako jeden z czołowych badaczy zagadnień filozoficzno-religijnych.

Redaktor cieszący się w swoim czasie wielkim uznaniem czasopisma „Die Welt“, w latach 1924—1934 profesor uniwersytetu w Frankfurtu nad Menem, rektor gimnazjum rabinackiego w Wrocławiu, a ostatnio profesor uniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie — mówił będzie prof. Buber na temat: „Wychowanie a naród“.

Odczyt poprzedzi akademicka.

REPREZENTACYJNE KINO **RIALTO**
DZIŚ POWTÓRZENIE
WIELKIEJ I WSPANIAŁEJ
PREMIERY!

Królowa gwiazd

ELZBIETA BERGNER

w swoim najnowszym i
najpiękniejszym filmie

„Skradzione życie“

Dziś
o g. 12 i 2
PORANKI
Ceny od

85 gr.

CHOROBA, KTÓRĄ ZWYCIĘŻYŁ CZŁOWIEK

Świadkowie zeznawali, że po zastrzyku ochronnym ludziom wyrastają rogi, a twarze przeobrażają się w łby krowie. — Od stu lat ospa przestała być groźną chorobą

Jeszcze do niedawna, bowiem przed stu zgóra laty, a to przecież w życiu ludzkości, nie bacząc na przemiany, jakie obecnie przeżywamy znaczy tyle, co sto godzin — była ospa plaga ludzkości okropną; była prawdziwym biczem bożym.

W roku 1723 nawiedziła epidemia ospy Paryż i zabrała przeszło 30.000 ofiar.

Redaktor słynnej francuskiej Encyklopedii, tak tę zarazę określał:

„Rozpowszechniona w całym świecie, ospa nawiedza prędzej czy później ludzi wszystkich stanów, nie bacząc ani na klimat, na wiek, płeć ani temperament chorego. Czy to z uwagi na jej gwałtowność swoistą, czy też dla tego że metody, jakie stosowane przy jej leczeniu są wadliwe — dość, że zaraza ta pod względem kłesł, jakie powoduje, w niczym nie ustępuje dżumie“.

Delin francuski, syn Ludwika XIV zmarł na ospę. Ludwik XV uległ tej chorobie w r. 1774. Kto ospie nie uległ — ten pozostał przez jej straszne piętna zniekształcony na całe życie. Ale tych dla których ta choroba nie kończyła się śmiertelnie było w średniowieczu i w okresie nawet do Wielkiej Rewolucji Francuskiej bardzo niewiele.

Pierwszym narodem w Europie, który stosował rewencyjne zakażenie ospą o przebiegu łagodnym, by w ten sposób uzyskać immunitet w stosunku do właściwej zarazy byli Turcy. Jeszcze przed nimi posiadali sekret specjalnego rewencyjnego zakażenia lekarze chiński.

Lekarze tureccy, a właściwie starsze kobiety, w tej sprawie wyspecjalizowane, przeprowadzały na jesieni, najchętniej we wrześniu, zabieg zakażenia swych pacjentów małą lub t. zw. „wietrzna ospa“. Nakłuwały ciało, wprowadzały do rany igłę z ropą z krost chorego na wietrzna ospę, powtarzały ten zabieg w pięciu mniej więcej miejscach i dzięki temu — czyniły pacjenta odpornym na ospę właściwą.

Działo się to w początkach wieku osiemnastego. Żona angielskiego ambasadora w Konstantynopolu, lady Montagu, zakomunikowała o tym fakcie w Anglii. W roku 1721 poddała publicznie

mu szczepieniu, już w Anglii, według metody tureckiej, swego syna. Wolter przemawiał za tym zabiegiem w swych „Listach filozoficznych“, a parvski iakultet medycyny, choć tej metody nie uznał, ale stwierdził, że można ją tolerować. W połowie wieku osiemnastego synowie księcia Orleanu poddają się szczepieniu na wzór turecki.

Ale metoda ta nie ma doniosłości społecznej. Szczepiony był bowiem nadal rozsądnikiem zarazy.

Dopiero Jenner, Anglik, skromny lekarz wiejski z hrabstwa Gloucester, sprawił, że ospa została zwalczona i że dziś jest niemal zupełnie nieznana.

Nieśmiertelną zasługą Jennerta było poczynione przezeń spostrzeżenie, że t. zw. „ospa krowia“, cowpox, szerząca się w jego okręgu uodpornia przeciwko ospie ludzkiej.

Jeszcze przed Jennertem był pewien wieśniak, inteligentny i rozważny, który dosłyszawszy od pewnej młodej dziewczyny, że nie lęka się ospy, bo chorowała na ospę krowia — rozmyślił nie zaraził całą swą rodzinę osną krowią, przenosząc ropę z krost bydła na specjalne ranki, poczynione w ciele swych najbliższych.

Wieśniak ów — Benjamin Jesty — za ten swój bohaterski czyn omal nie został ukamienowany. Prześladowany przez całe życie, dopiero po śmierci doczekał się Jesty uznania. Dziś na jego kamieniu nagrobnym czytamy:

„Był to człowiek szczerzy i uczciwy, wyróżnił się szczególnie tym, że pierwszy zaszczerpił cowpox i miał odwagę uczynić doświadczenie z krowy na swej żonie i na swych dwojgu dzieci, czego dokonał w roku 1774“.

Ale Jesty choć prekursor godny wielkiego uznania, był tylko wyjątkiem.

Jennert dopiero uczynił szczepienie błogosławieństwem ludzkości i temu należy się nasza cała wdzięczność.

Jeszcze jako uczeń medycyny zajął się Jennert owym rzekomym uodpornieniem, jakie przynosi człowiekowi przejście niegroźnej ospy krowiej.

Przez szereg lat prowadził Jennert badania nad samą cowpox. I oto ten wiejski lekarz, ale tegi przyrodnik wiadać — stwierdził przede wszystkim, że istnieje cowpox dwojaka: jedna, która istotnie chroni przed ospą i druga, która przed nią nie chroni.

Pierwszym człowiekiem, którego Jennert poddał szczepieniu był mały James Phillips. Działo się to w roku 1795.

Z chorej na prawdziwą ospę krowią zdjął Jennert na skalpel nieco ropy i przyłożył do małej ranki ośmioletniego chłopca. Zabiegu tego dokonał Jennert po długich wahaniach. Ale zabieg się udał i chłopiec został całkowicie uodporniony.

Metoda Jennerta rozpowszechniła się w Anglii niezwykle szybko. Już po roku szczepienie, choć jeszcze nie masowe, były już bardzo czeste.

We Francji, podczas rewolucji w pełni, nie było czasu na zajęcie się tą sprawą. Tym nie mniej jednak już w roku 1800, co jak na tę szybko rozpowszechniającą się metodę, wcale rvcchio nie było — otwarta została w Paryżu zbiórka na ufundowanie „instytutu szczepień“.

Pierwsze szczepienia we Francji były dziełem Anglika Woodville — ucznia Jennerta.

Gdy Woodville z Boulogne - sur-Mer przeniósł się do Paryża — poczęły się przeciwko niemu odzywać głosy protestu.

Lekarze francuscy uważali, że w szczepieniu człowiekowi chorobę bydłowej tkwi obraza boska. Znaleźli się i tacy, którzy składali „protokularne“ zeznania, iż stwierdzili jak twarz szczepionego przeobrażała się powoli w łeb krowy i jak komuś tam poczęły wyrastać rogi. Ciemnota, która zawsze znajduje świadków — i tym razem wystąpiła ze swymi zwykłymi narzędziami walki.

Jennert przeżył zresztą i w swoim kraju niejedną ciężką chwilę. we Francji zaś walczone z nim i z jego metodą wszelkimi środkami. Dopiero autorytet Napoleona, który natychmiast ocenił doniosłość szczepień dla spraw wojny — położył kres tym niegodziwym kampaniom.

W roku 1811 Napoleon zarządził szczepienie swego syna i następcy, liczącego pięć tygodni króla Rzymu. Jennert zwyciężył i we Francji!

W pełni zaszczytów i chwały, uzyskawszy nagrodę narodową w wysokości 20.000 funtów, zmarł Jennert w roku 1823. (g)

EUROPA Dziś o godz. 12 i 2-ej **2 PORANKI** Ceny miejsc od 80 gr. na pozostałe seanse od zł. 1.09

Największa tragiczka ekranu, niezapomniana bohaterka „ZIEMI BŁOGOSŁAWIONEJ“
LUIZA RAINER ZONA-LALKA
 wg. głośnej sztuki „M-lle Frou-Frou“
 w pięknym wzruszającym dramacie miłosnym

Godzienne używanie kremu biologicznego
Eukutol
 zapewnia piękną i zdrową cerę!

Plastyka w Łodzi WYSTAWA OBRAZÓW

Stow. artystów „Szkoła Warszawska“ oraz Eugenii Różańskiej, Jerzego Wolffa i St. Zalewskiego

Nie tak dawno spotkałem się ze znakomitym miniaturzystą Arturem Szybkim, który na krótki czas przyjechał był z Londynu do rodzinnej Łodzi.

Rozmawialiśmy wiele na najrozmaitsze tematy — a przede wszystkim o malarstwie.

Zgodni w swoich poglądach doszliśmy do jednego wniosku: oto, że malarstwo polskie (ściśle mówiąc, i nie tylko polskie) — bardzo dalekie jest od rzeczywistości dnia dzisiejszego, rozwijając się jak gdyby na innej zupełnie planecie.

Jeszcze raz nie sprawdza się twierdzenie, jakoby sztuka była odbiciem życia...

O tej prawdzie przypomniałem sobie mimowoli w związku z wyborną zresztą i interesującą wystawą Stowarzyszenia Artystów „Szkoła Warszawska“, oraz Eugenii Różańskiej, Jerzego Wolffa i Stanisława Zalewskiego.

Skok z biura redakcyjnego, naelektryzowanego niespokojnymi wieściami, napływającymi z całego świata do zaciszego salonu sztuki, pełnego sentymentalnych pejzaży, subtelnie malowanych kwiatów pastelowych, scen sielskich był zastanawiająco gwałtowny: i stał moje refleksje.

Okres, w którym żyjemy, jest szczególnie niespokojny. Świat pobrząkuje

bronią, szykując się do wojny. Z przerażającą szybkością zmieniają się mapy państw — i moralność narodów. Metamorfozie ulegają struktury ekonomiczne... i psychiczne.

Niby w potwornym mrowisku skręcamy się w malignie niepokoju: a tymczasem malarze malują sobie po dawnemu swoje pejzażyki, swoje przysłowio-we dwa ogórki i jeden pomidor, wyglądają traktaty na temat supremacji walorów formalnych nad barwą — i coraz bardziej odchodzi od rzeczywistości dnia dzisiejszego.

Geniusz niezwyklej epoki, który przechodzi nad nami i w nas, nie natchnął współczesnych malarzy do dzieł, godnych zestawienia z eposem. I dlatego może — my, bezwolni statycy dziejowego dramatu, rozbijającego się z żelazną konsekwencją na szereg nieubłagane twardych aktów — tak mało interesujemy się współczesnym malarstwem...

Naturalnie, że nie wolno (jak to się dzieje w niektórych państwach, pragnących nagiąć swobodną twórczość artysty do gloryfikowania jednej tylko idei) wrzęcać talentu twórczego w kierat wyłącznego tylko służenia partii czy obozowi. Lecz żeby w plejadzie rozlicznych malarzy polskich było tak mało twórców, będących barwnym wyrazem

polskiego dnia dzisiejszego — to rzecz zastanawiająca!

Nie znajdziemy ich również wśród artystów „Szkoły Warszawskiej“. Na tomiasz doszukać się tam możemy wielu innych walorów interesujących znawcę i konesera: poziom wystawy bowiem jest — traktowany z punktu formalnego — wysoki.

Z przyjemnością przystajemy przed obrazami Eugeniusza Arcta.

Soczystość jego kolorów pogłębiła się jeszcze. Malarz — specjalista pejzażu — umie znaleźć zawsze jakiś frapujący motyw świetlny, który rozjaśnia tłustą zieleń jego sadu czy cichego domu uspionego w gestwinie drzew.

Niektóre plenery Arcta są szerokie, potraktowane bardzo swoiście. Do najlepszych prac, jakie zaprezentował nam ten naprawdę świetny artysta, zaliczyłibyśmy „Zielony domek“ i „Odwilż“.

Z plastycznym umiarem skomponował portret księcia Czetywertyńskiego Włodzimierz Bartoszewicz.

Utalentowany batalista Michał Bylina nawiązuje umiejętnie do tradycji Wojciecha Kossaka, Z. Rozwadowskiego, a przede wszystkim Michałowskiego. Werwa, rozmach, swoboda kompozycyjna stanowią dominantę bitewnych szkiców tego malarza ruchu konia i wojny.

Władysław Koch wystąpił z dwoma portretami, Wacław Palesa z piękną w swoich szczegółach świetlnych „Katedra w Chartres“.

Teresa Roszkowska wciąż jeszcze jest w poszukiwaniu siebie samej. Statu-gowe ostatnie prace jej wykazują pewną dekoracyjność. Lubiąca się do nie-

dawna w grotesce i parodii malarka zmieniła obecnie swój styl, sięgnawszy po zgola inne tematy.

Zestawienie jej interesująco pod względem kolorystycznym rozwiązana „Burza“ z takimi wybornie skomponowanymi „Pieśniami Błitis“ wykazuje szeroką skalę uzdolnień Teresy Roszkowskiej.

Również i Efroim oraz Menasze Zajdenbeutlowie zmienili styl i tematy swoich obrazów, z martwej natury — drogą pracowitej ewolucji — przechodząc do pejzażu i architektury.

Cechuje ich wielka kultura artystyczna. Pejzaże Zajdenbeutlow mają w sobie specyficzny nastrój melancholijny — kompozycje figuralne wykazują świetną umiejętność logicznego rozplanowania i skoncentrowania szczegółów. Efroim i Menasze Zajdenbeutlowie — jak o tym świadczą ich „Stare domy w Krzemieńcu“ czy „motywy ze Śląska“ — dochodzą do coraz dojrzalszych efektów kolorystycznych.

Miękko, po kobiecemu, traktuje piękne swoje prace o miłym jasnym tonie — Eugenia Różańska.

Nie we wszystkim przekonujący jest pasjonujący się zarówno techniką pastelowa jak akwarelą i olejem Jerzy Wolff.

Po dłuższej przerwie wystąpił znów z szeregiem płócien Stanisław Zalewski. Jego kulturalna architektura, wyraziste pejzaże i portrety — a z nich przede wszystkim te, które są wykonane techniką akwarelową — wykazują pełnię dojrzałości artystycznej malarza.

M. J.

Cele „rekonstrukcji“ Europy

Jednym z najpoważniejszych elementów t. zw. zagadnienia „rekonstrukcji Europy“, które przez tyle lat absorbo- wało umysły mężów stanu i ekonomis- tów po wojnie, była kwestia gospodar- czego utrwalenia nowego porządku rze- czy wśród państw sukcesji po-habsbur- skiej.

Uważano powszechnie, że rozwiąza- nie sprawy ekonomicznej w sposób da- jący dawnym częściom dualistycznej monarchii trwałe szanse pomyslności ekonomicznej jest najlepszym sposobem zabezpieczenia się przed gwałtownymi zmianami politycznymi.

Koncepcyj w tym kierunku nie brako- wało. Przede wszystkim koncepcja fran- cuska, t.zw. koncepcja Tardieu z r. 1931. Jej istotną treścią, jak wiadomo, było stworzenie trwałego gospodarczego związku państw obejmującego całość sukcesji — Austrię, Węgry i małą enten- tę a opartego na wymianie artykułów przemysłu austriackiego i czeskiego za produkty rolnicze pozostałych uczestni- ków. Jak pamiętamy — plan Tardieu w krótkim stosunkowo czasie rozchwiał się bez prawdziwej realizacji. Więcej tro- chę szczęścia miała koncepcja włoska wyrażona w t. zw. protokołach rzym- skich zawartych pod egidą Italii w roku 1934 tj. w czasie, gdy ta jeszcze strzegła regionu naddunajskiego przed rewizjo- nizm niemieckim. Jak wiadomo proto- koły te wprowadzały system preferencji łączących narazie Włochy, Aus- trię i Węgry (z przewidywanym rozsze- rzeniem na inne państwa sukcesyjne). Koncepcja zgasła wraz z powstaniem politycznej „osi“.

W międzyczasie i Czesi lansowali nową koncepcję gospodarczą (t. zw. koncepcję Hodży) będącą wariantem idei Tardieu. Przeszkody polityczne ko- lejno rozbiły jedną koncepcję gospo- darczą po drugiej.

Niektórzy ekonomiści próbują dzi- siaj, nazajutrz po aneksji Czecho-Mora- wii szukać usprawiedliwienia toku fak- tów w momentach natury gospodarczej. Zdaje się że „przeceniają ich rolę.

Sprawy dawnego obszaru monarchii habsburskiej wcale nie układają się pod presją tych czy innych konieczności rza- du gospodarczego.

To co widzimy, to nie jest realizowa- nie ekonomicznej „Mitteleurop“ — po- wiązania trzonu przemysłowego ger- mańskiego z rolniczymi jego kontynu- acjami w kierunku „Pd—W“. Jest to nie- wątpliwie coś więcej. W grę wchodzi nie ta czy inna doktryna gospodarcza, ale dążność do poszerzenia niemieckiego „Machtraum“ wedle politycznej doktry- ny nakazującej działać zgodnie z „Wo- lą Wiczyństwa, która rzuci światem dla przyspieszenia zyciostwa lepszego i silniejszego i żąda podporządkowania się słabszego i gorszego“ („Mein Kampf“ str. 421 — nasze rozstawienie). Oczywi- sta, pojęcie lepszego i gorszego jest oder- wane i względne, ale za to — silniej- szego i słabszego — całkiem konkretne i niedwuznaczne.

Dr. A. Z.

Nowa pożyczka francuska

Donoszą z Paryża, że rząd francuski zamierza zaciągnąć w Szwajcarii i Ho- landii pożyczkę w wys. 300 miln. fran- ków szwajcarskich, czyli ok. 2,7 miliard- a franków francuskich na cele spłaty krótkoterminowych kredytów koleja- wych i komunalnych, zaciągniętych w swoim czasie w tych krajach. Były one oprocentowane przeważnie na 4 i pół i 6 proc.

Nowa pożyczka, która wyłożona bę- dzie do subskrypcji w Szwajcarii we frankach szwajcarskich, a w Holandii za pewne w guldenach i dolarach amery- kańskich, ma być oprocentowana na 3, 3/4 proc., a jej kurs emisyjny wyniesie 88 proc. (pp).

Reakcja kół gospodarczych Anglii i U. S. A.

na przyłączenie Czech do Niemiec.—St. Zjednoczone zablokowały złoto czeskie dla zabezpieczenia pożyczek udzielonych Czechosłowacji

W czasie posiedzenia Kongresu ame- rykańskiego jeden z deputowanych po- stawiał wniosek, aby rząd natychmiast zażądał od Rzeszy przejścia obsługi za- dłużenia Czechosłowacji wobec Stanów Zjedn. w kwocie 165 miln. dolarów. In- ny wniosek idzie w kierunku natychmia- stowego uznania za nieobowiązujący do- tychczasowego traktatu handlowego z

Czechosłowacją. Prasa nowojorska do- nosi, że Stany Zjednoczone zamierzają zablokować złoto oraz należności wo- bec Czechosłowacji, znajdujące się w Stanach Zjedn., aby zagwarantować tą drogą spłatę zobowiązań czechosłowac- kich wobec U. S. A.

** Jak wiadomo, przed paru dniami u-

dała się do Niemiec delegacja Federacji Przemysłowców Brytyjskich, która mia- ła przeprowadzić z przedstawicielami niemieckiej centralnej organizacji prze- mysłowej rozmowy, mające na celu za- równo spowodowanie ożywienia we wzajemnych obrotach towarowych, jak i ułożenie stosunków konkurencyjnych na rynkach trzecich. Do rokowań tych, które zostały przed paru miesiącami po- przedzone przez nieobowiązujące roz- mowy wstępne, i które miały się odby- wać równocześnie z wizytą brytyjskich ministrów gospodarczych w Berlinie, sirona niemiecka przywiązywała dużą wagę.

Wydarzenia polityczne ostatnich dni, które spowodowały odwołanie wizyty ministrów angielskich w Berlinie, wpły-nęły również na skrócenie rozmów mię- dzy przemysłowcami brytyjskimi i nie- mieckimi. W wyniku odbytych rokowań został ogłoszony wspólny komunika- t, który ogólnie wspomina o koniecz- ności zacieśnienia współpracy gospodar- czej oraz o znaczeniu handlu zagranicz- nego dla rozwoju gospodarczego i do- brobytu poszczególnych krajów. (pat).

Departament handlu wydał poufne instrukcje w sprawie wstrzymania wy- sylek towarów na terytorium b. Czecho- słowacji. W międzynarodowych kołach poli- tycznych podkreślają, że instrukcje te pozostają w związku z przygotowywanymi przez departament skarbu zarządzenia- mi ustawodawczymi, celem zablokowa- nia i sekwestru zapasów złota, walut oraz wszystkich należności banków i in- stytucji czechosłowackich na terenie Stanów Zjednoczonych. Sumy te będą użyte na zabezpieczenie pretensji oby- wateli Stanów Zjednoczonych wobec rządu b. republik czecho-słowackiej.

Kredyt St. Zjednoczonych dla Argentyny

Prasa amerykańska donosi o istnie- niu projektu udzielenia przez amerykań- skie sfery eksportowe pożyczki dla Ar- gentyny w kwocie 25 miln. dol. Autorzy projektu uważają, że udzielenie takiej pożyczki spowodowałoby wzrost zaku- pów argentyńskich w Stanach Zjedno- czonych conajmniej o 100 proc. (pat)

Import wyrobów bawel- nianych do Egiptu

Izba deputowanych przyjęła w zasa- dzie projekt rządowy kontyngentowania importów wyrobów bawelnianych. Na następnych posiedzeniach wspomniany projekt będzie rozpatrzone szczegóło- wo.

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 17-go marca 1939 roku.			
NOWY JORK:	Loco 9.02,	kwiecień 8.27,	maj 7.83,
	sierpień 7.73,	październik 7.73,	listopad 7.70,
	grudzień 7.67,	styczeń 7.67.	
NOWY ORLEAN:	Loco 8.70,	maj 8.37,	lipiec 8.15,
	październik 7.82,	grudzień 7.77,	styczeń 7.76,
	marzec 7.82.		
LIVERPOOL:	Loco 5.27,	marzec 4.91,	kwie- cień 4.89,
	maj 4.87,	czerwiec 4.77,	lipiec 4.68,
	sierpień 4.64,	wrzesień 4.59,	październik 4.54,
	listopad 4.50,	grudzień 4.50,	styczeń 4.50,
	lut 4.51,	marzec 4.52.	
„Giza“:	Loco 6.95,	marzec 6.45,	maj 6.45,
	„Giza“ 2: Marzec 6.79,	maj 6.88,	lipiec 6.94,
	wrzesień 6.94,	październik 6.97,	listopad 6.97,
	styczeń 6.98.		
Egipska:	Loco 6.95.		
Upper:	Loco 5.95,	marzec 5.81,	maj 5.83,
	lipiec 5.88,	wrzesień 5.88,	październik 5.77,
	listopad 5.79,	styczeń 5.82.	
BREMA:	Loco 10.29,	maj 9.54,	lipiec 9.30,
	październik 9.15,	grudzień 9.14,	styczeń 9.15.
ALEKSANDRIA.	Sakellaridis: Marzec 12.27,		
	maj 12.31,	lipiec 12.28.	
„Giza“:	Marzec 12.11,	maj 12.18,	lipiec 12.22,
	listopad 12.24,	styczeń 12.24.	
Ashmouni:	Kwiecień 9.95,	czerwiec 10.08,	sierpień 10.01,
	październik 9.93.		

Zupełne załamanie się eksportu Niemiec

Ujemne saldo handlowe wzrosło w mies. lutym o 100 proc.

Handel zagraniczny Wielkiej Rzeszy w lutym r. b. wykazał dalsze bardzo po- ważne pogorszenie, które przejawilo się w pokaźnym spadku i tak już niewy- sokiego eksportu, w utrzymaniu się impo- rtu na dotychczasowym poziomie z niewielką tendencją zniżkową, oraz w wielkim wzroście ujemnego salda.

Handel zagraniczny Niemiec w lu-

tym (z uwzględnieniem b. Austrii i Su- detów) przedstawiał się następująco (w miln. R. M.— w nawiasie dane za styczeń r. b.): Import 471,5 (472,2), eksport 411,7 (441), ujemne saldo — 60,8 (31,2).

Charakterystyczne jest, że w lutym r. b., gwałtownie spadł eksport z Rze- szy, przede wszystkim do Stanów Zjed- noczonych. (pat).

POLSKO-WŁOSKI UKŁAD HANDLOWY

i turystyczny został podpisany dnia 16 b. m.

W dniu 16 b.m. został podpisany w Rzymie polsko-włoski układ handlowy i turystyczny.

Umowę ze strony Polski podpisali: ambasador Wieniawa - Długoszowski oraz dyrektor departamentu Minister- stwa Przemysłu i Handlu T. Geppert, a ze strony włoskiej min. Ciano i senator Giannini.

Stosunki handlowe polsko - włoskie unormowane są traktatem handlowym i nawigacyjnym z dnia 12 maja 1922 r. oraz zawartym w dniu 18 maja 1937 r. układem kontyngentowym i rozrachun- kowym ponadto związaną z nimi umo- wą turystyczną z 26 maja 1937 r. wresz- cie układem finansowym z dnia 16 czer- wca 1937 r., regulującym eksport węgla, przeznaczonego na pokrywanie naszych tytułów dłużniczych państwowych i pry- watnych wobec Włoch.

Obecna umowa kontyngentowa u- staliła na 1939 rok obustronne obroty o

25 proc. wyżej w porównaniu z 1938 r. W roku ubiegłym eksport polski do Włoch wyniósł 65.653 tys. zł. a przy- wóz z Włoch do Polski 33.821 tys. zł. W ten sposób zyskaliśmy saldo dodatnie w bilansie handlowym w wysokości 31.832 tys. zł.

Wobec podwyższenia kontyngentu wymiany o 25 proc. wartość naszego eksportu do Włoch powinna przekroczyć 80 mil. zł. i w odpowiednim oczy- wiście stosunku wzrosnie też w roku bieżącym wartość importu włoskiego do Polski jak również stosunkowej zwycię- ulegnie kontyngent czeków turystycz- nych do Włoch.

Głównymi artykułami wywozu z Polski do Włoch są produkty rolnicze, drzewo, wyroby żelazne, maszyny rol- nicze, a najpoważniejszą pozycję stano- wi węgiel. Z Włoch Polska sprowadza owoce, wina, rudy, ekstrakty garbniko- we, przedzę, podwozia i inne części sa- mochodów, silniki, obrabiarki i t.p. (wt)

Obrót płatniczy z Rosją Sowiecką

odbywać się będzie za pośrednictwem P. I. R.

W związku z porozumieniem zawar- tym w lutym r. b. pomiędzy Polską a Z. S. R. R., komisja dewizowa wydała ostatnio okólnik, zawierający przepisy, regulujące obrót płatniczy pomiędzy o- bu krajami.

W myśl tego okólnika, należności mo- gą być przekazywane tylko w drodze rozrachunku polsko-sowieckiego za pośrednictwem Polskiego Instytutu Rozra- chunkowego z następujących tytułów: za import towarów pochodzenia sowiec- kiego do Polski, za prowizję z tytułu

obrotu towarowego oraz za koszty zwią- zane z obrotem uszlachetniającym i re- paracyjnym polsko-sowieckim; za raba- ty, odszkodowania, koszty procesowe i arbitrażowe, dotyczące operacji han- dlowych, jak również opłaty portowe i inne wydatki związane z obsługą pol- skich statków handlowych i ładunków w portach Z. S. R. R.

Zapłata należności od kontrachen- tów sowieckich z tytułu świadczeń mo- że być przyjmowana w drodze rozra- chunku polsko-sowieckiego.

Wzrost handlu zagranicznego Polski z krajami Bliskiego Wschodu

Handel zagraniczny Polski w roku 1938 z krajami bliskiego Wschodu wy- kazuje w zestawieniu z rokiem 1937 wzrost. O ile bowiem obroty towarowe Polski z Palestyną, Egiptem, Syrią, Iranem, Turcją, Cyprzem i Irakiem w roku 1937 nie przekraczały 66 milionów zło- tych, to w roku ubiegłym osiągnęły su- mę 68,5 milionów zł. Ze względu jednak na to, że ujemne saldo obrotów towaro- wych z Egiptem jest tak znaczne, że całkowicie niweczy efekt pracy polskich eksporterów w handlu z krajami pozos- tałymi, a więc z Palestyną, Syrią, Tur- cją, Cyprzem i Irakiem, z którymi to pań- stwami mamy saldo dodatnie, wobec tego faktu należy stwierdzić, że bilans handlowy z krajami Bliskiego Wschodu

kształtuje się dla Polski niepomyślnie.

Istnieje niewątpliwie możliwość roz- szerzenia polskiego eksportu do Egiptu przede wszystkim w dziedzinie wyro- bów włókienniczych, szklanych i na- czyn emaliowanych.

W wypadku zwiększenia wywozu wspomnianych artykułów można było- by zmniejszyć saldo ujemne z Egiptem i tym samym uzyskać aktywny bilans han- dlowy z krajami Bliskiego Wschodu.

Styczeń r. b. cechował w porówna- niu z analogicznym okresem roku ubie- głego wzrost wywozu. Zwiększył się eksport do Palestyny o blisko 600 tys. złotych, do Syrii o 200 tys. złotych, do Turcji o 1 milion zł., do Cypru o 35 tys. złotych, do Iraku o 22 tys. złotych.

wieści SPORTOWE

Baworowski w finale turnieju tenisowego w Cannes

Nicea, 19. marca. W grach podwójnych Polacy zostali wyeliminowani w półfinałach. Para Jędrzejowska - Baworowski przegrała z parą Lafargue - Tanacescu 6:4 4:6 3:6, a para Baworowski - Tłoczewski została pokonana przez parę Petra - Lesueur 3:6 4:6.

Dziś mecz bokszerski Polska-Niemcy w Poznaniu

Zupełnie nieoczekiwanie została reprezentacja bokszerska Polski, walcząca w dniu dzisiejszym w Poznaniu z ósemką włoską osłabioną w dwóch wagach muszej i ciężkiej.

Donosiliśmy już w dniu wczorajszym o kontuzji Jasińskiego, którego zastąpi Lendzin. Obecnie znów dowiadujemy się o rezygnacji z udziału w meczu Piłata. PZB znalazł się w związku z tym w prawdziwym kłopotcie bowiem Białkowski jest skontuzjowany. Miejsce Piłata zajmie więc Klimecki, który w walce z Lazzarim stoi na straconej placówce.

W meczu dzisiejszym, który rozegrany został w Poznaniu walcząco będą następujące pary: Nardecchia - Lendzin, Paoletti - Koziołek, Boneti - Czortek, Peire - Kowalski, Garbarino - Kolczyński, Bonadi - Pisarski, Musina - Szymura i Lazzari - Klimecki.

W ringu sędziować będzie Duńczyk Kroell z prawem głosu.

IKP II-TUR 13:3

Łódź, 19 marca. Po dłuższej przerwie wystąpili wczoraj po raz pierwszy na ringu pięściarze TUR-u, którzy w spotkaniu towarzyskim ulegli rezerwowemu zespołowi LK.P. w stosunku 13:3. Podajemy wyniki poszczególnych walk:

W wadze muszej Stasiak (IKP) znokautował w II-jej rundzie Kordasa (TUR), a Poczekaj (IKP) zwyciężył przez techniczne k.o. w III-cim starciu Laboczka (TUR).

W koguciej Bendkowski (IKP) pokonał Pawlaka (TUR), a Kaczyński (IKP) uległ na punkty Wajnkajnowi (TUR).

W piórkowej Klimkiewicz (IKP) zremisował z Brzóska (TUR), a Tomaszewski (IKP) zwyciężył Bielickiego (TUR).

W półśredniej Pił (IKP) wygrał z Puczyńskim (TUR).

W średniej Sarnecki (IKP) pokonał w III-jej rundzie przez k. o. Wichronia.

Reprezentanci Warszawy na mistrzostwa Polski

Warszawa, 15 marca. Na indywidualne mistrzostwa Polski w grupach Warszawa będzie reprezentowana przez następujących zawodników: Waga musza: Rotholc (rez. Bańkiewicz), kogucia: Sobkowiak (Miller), piórkowa: Czortek (jako mistrz Polski) i Strykowski (jako mistrz Warszawy). Rezerwowym będzie Malecki, lekka: mistrz Polski Kowalski lub Tomczyński, półśrednia: mistrz Polski Janczak, mistrz Warszawy Kolczyński, rezerwa Grądkowski, średnia Milewski (Miks), półciężka Łuka (wobec rezygnacji Doroby), rezerwa Cendlak, ciężka: Archański (Albert).

Warszawa, jak wiadomo, walczy w grupie wileńskiej.

Ligowy zespół UT Walczy dziś z KP Zjednoczone

Dzisiejszy mecz o mistrzostwo klasy A pomiędzy Union-Touringiem a K.P. Zjednoczone sędziować będzie p. Winiański.

Mecz rozegrany zostanie na boisku Wimy o godz. 15. Przedmecz nie będzie.

Union-Touring wystąpi w ligowym składzie.

Z KOŁA POWIATOWEGO RODZINY URZĘDNICZEJ.

W dniu 16 marca odbyło się ogólne zebranie koła powiatowego w Łodzi Rodziny Urzędniczej. Wybrano nowy zarząd z prezesową p. starościaną Ireną Denysową na czele, oraz postanowiono przekazać z własnych funduszów zł. 100 na FON i zł. 100 na biedne dzieci.

Zmiana rewiru komornika w Rudzie Pabianickiej

Na podstawie zarządzenia pana prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi nastąpi z dniem 1 kwietnia r.b. zmiana właściwości rewiru egzekucyjnego Sądu Grodzkiego w Łodzi i Tuszynie.

Zachodnia część gminy Chojny, leżąca po stronie nieparzystej ulicy Rzgowskiej od Nr. 123 (za przejazdem kolejowym) i Szosy Rzgowskiej, należąca obecnie do rewiru komornika sądowego w Rudzie Pabianickiej p. Juliana Jędrzejewskiego zostaje włączona do rewiru egzekucyjnego VII komornika Sądu Grodzkiego w Łodzi p. Włodzimierza Gamburcewa, którego kancelaria mieści się w Łodzi, przy ul. Magistrackiej 8.

Rewir egzekucyjny komornika p. Jędrzejewskiego obejmować będzie od 1 kwietnia r.b. miasto Rudę Pabianicką i Tuszyn oraz gminy wiejskie Bróce, Czarnocin, Gospodarz, Kruszów i Wiskitno z pow. Łódzkiego.

100-letni żebrak został umieszczony w przytułku

Przed sądem grodzkim odpowiadał wczoraj oskarżony niezwykle żebrak, Szymon Lubowiecki, liczący lat 100, pociągnięty został do odpowiedzialności karnej za uporczywa żebranie.

Sędziwy żebrak został zatrzymany na ulicy w dniu 19 stycznia i odstawiony do zbiorni przeciwżebraczy przy ul. Kałnej 10.

Wczoraj Lubowiecki stanął przed sądem, który postanowił go umieścić w przytułku dla starców i kalek przy ul. 28 Pułku S. K.

Wiadomości szachowe Turniej drużynowy o mistrzostwo Łodzi

Dziś w niedzielę o godz. 10 w lokalu koła Mł. Spółdz. nastąpi otwarcie dorocznego turnieju drużynowego o mistrzostwo Łodzi. Do rozgrywek zgłosiło swój udział 14 klubów, z których 6 zaliczone do klasy A, pozostałe zaś 7 — do klasy B. Łącznie z rezerwami klubów A-klasowych w turnieju bierze udział 18 drużyn w składzie 6 zawodników każda.

Zawody odbywają się równocześnie w 3 lokalach (jeden raz w tygodniu — w niedzielę od godz. 10 do 14): w lokalu Koła Mł. Spółdz. (ul. Piotrkowska 101) grają wszystkie kluby A-klasowe: Łódzki Klub Szachowy (obrońca tytułu mistrzowskiego), KMS, Jutrznia, YMCA, Wima i Kruscheender (Pabianice); w lokalu Związku Pracowników aBnkowych, ul. Piotrkowska 101, I. grupa klasy B — Bankowcy, Niciarnia, Tur. Jutrznia II, KMS II i Wima II, w lokalu ZPMP Orle (ul. Sienkiewicza 47) — 2 grupa klasy B — Orle, PIUS (Pracownicy Ubezpieczalni), Postęp, Sportlich, Tramwajarze i L.K.Sz II.

Skład osobowy drużyn A-klasowych przedstawia się następująco:

Łódzki Klub Szachowy: Dowborski, Rubnowicz, prof. Kościelak, Michalec, Halber, Nożyk, Litmanowicz, Natauson, mgr Kochański Warszawski; KMS — Mikula, Mietelski, bracia Garusowie, Gawryszczak, Olszewski, Janowski. Jutrznia — Tandetin, Gryniel, Majzner, Kryger, Goldberg, Kruch, mgr Wołkowicz, YMCA — Wróblewski, Cichowski, Berthold, Franc, Oelke, dyr. Beilstein, Wentel.

Wima — Borkum (b. mistrz Wilna), Inż. Alter, Bogatyrow, Stern, Toren, Freundlich, Filipczak.

Krusche-Ender (Pab.) — Inż. Szymanowski, Urbankiewicz, Nietsche, Mirowski, Gryza, Bięgański, Pietrzak. W grupie tej za najbliższe uchodzą zespoły L.K.Sz., KMS, Jutrznia i YMCA, między nimi też przypuszczalnie rozegra się główna walka o tytuł mistrza.

Dziś w I drużynie odbędą się następujące spotkania:

Klasa A: Łódzki Klub Szachowy — YMCA, Jutrznia — Wima, KMS — Kruscheender. Klasa B: Bankowcy — Niciarnia, Wima II — Tut, KMS — Jutrznia II, Tramwajarze — Orle, L.K.Sz II — Postęp, Sportion — Prac. Ubez.

Giełda pieniężna

Warszawa, 18 marca. Na dzisiejszym zebraniu giełdy pieniężnej w Warszawie tendencja dla papierów procentowych była utrzymana, przy większym obrocie 4 i pół proc. wewnętrzna. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. — 93.50, seria 97.50, II em. — 92.50, 4 proc. dolarowa 42.50—43, 4 proc. konsolidacyjna 67, 2 i pół proc. wewnętrzna 66, 5 proc. konwersyjna drobne odcinki 69, 4 i pół proc. ziemskie 64.50, 4 i pół proc. ziemskie II em. 64.50, 5 proc. kolejowa 69, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 72.75—73, odcinki po 70 zł. — 73.50, 5 proc. W-wy z r. 1936 — 72, 5 proc. Lublina z r. 1933 — 62.25.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była nieznacznie przyobrotowa. Notowano: Bank Polski 130, Węgiel 41—40.50, Starachowice 59.25—59, Lipopy 93, Norblin 103, Zielonkowski 78, Zyrardów — 65, Ostrowiec — 81.75.

W obrotach prywatnych. 3 proc. renta ziemna odcinki po 1.000 zł. — 64.50, odcinki po 500 zł. — 66—65.

Na wczorajszej giełdzie warszawskiej panowała w dalszym ciągu zarówno dla akcji jak i dla papierów państwowych tendencja słaba. Akcje wykazały w porównaniu z notowaniami z dnia poprzedniego, nieznacznie tylko zmiany. Węgiel stracił 50 punktów, tyleż punktów stracił Ostrowiec, Zyrardów, tracący ostatnio gwałtownie na kursie, obniżył się o dalszych 50 punktów. Na uwagę zasługuje wzrost Lipopy, który w chwili spadku kursu wczorajszych akcji zyskał 100 punktów, przechodząc do kursu 93. Notowania innych akcji, jak Banku Polskiego, Zielonkowskiego, Starachowic i Norblina, wykazały minimalne zmiany. Obroty akcji były pokaźne. Zlecenia kupna częściowo nie mogły być zrealizowane. Poza notowaniami oficjalnymi w górę poszły notowania Rudzkiego, po kursie 14.50 w planie.

W dziale pożyczek państwowych, uległ dalszemu osłabieniu kursów: Poczekajka Inwestycyjna I i II emisji, tracąc 50 punktów, 4 i pół proc. Wewnętrzna natomiast zyskała 25 punktów.

Kursy listów zastawnych były na ogół utrzymane.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 43.00, pożycz. inwest. I-sza em. 93.50, pożycz. inwest. II-ga emisja 92.50, pożycz. konsolidacyjna 67.25 — 67.00, pożycz. wewnętrzna 66.00, pożycz. konwersyjna 69.50 — 69.00, Bank Polski 130.50 — 130.00, 5 proc. m. 1933 rok 66.25 — 65.75. Tendencja nieznacznie słabsza.

GIEŁDA ZBOŻOWA. Otreby pszenne grube 12.25 — 12.50, otreby pszenne średnie 12.00 — 12.25, lubin niebieski 13.50 — 14.50, rzepak ozimy 58.00 — 61.00, kasza jęczmień 57.00 — 58.00. Reszta notowań bez zmian. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 232 tony.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 17 marca.

Table with columns: Nazwa papieru, Dzisiaj, Wczoraj, Przed mies., Przed rokien. Rows include: 1/2% Inw. I. em., 1/2% Wewn., 1/2% Konwers., Dolarówka, 4 1/2% L. Ziem., 5 1/2% L. Warsz. 1933, 5 1/2% L. Łódz. 1933, Bank Polski, Lipop, Zyrardów.

CIERPIENIA REUMATYCZNE.

W ciężkich chorobach należy gościć stawowy reumatyzm). Uporczywa ta choroba występuje u wielu ludzi pod różnymi postaciami i opornością stawy (barkowy, łokciowy, gołeniovy i d.) wywołując stan zapalny, a nawet podniecenie temperatury. Bóle w stawach nasilają się przy wszelkich ruchach do tego stopnia, że nie mogą ani nogami. O ile choroba trwa dłużej i wówczas może nastąpić zeszluszenie w stawach, prowadzące do kalectwa. We wszystkich reumatycznych i artretycznych cierpieniach stosowane są KLEROL maść i płyn. KLEROL może być stosowany również do kąpieli.

Tryumf Marusarzy w biegu zjazdowym o mistrz. Polski

Zakopane, 19 marca. W sobotę rozpoczęły się na terenie Zakopanego zawody narciarskie w kombinacji alpejskiej o mistrzostwo Polski.

W pierwszym dniu odbył się bieg zjazdowy na trasie FIS długości około 4000 m ze startem na szczycie Kasprowego dla panów, a dla pań około 500 m poniżej startu panów.

Warunki zarówno atmosferyczne jak i śniegowe — znakomite.

W biegu pań pierwsze miejsce zdobyła Marusarzówna Helena (SNPTT Zakopane) w czasie 3 min 25 sek.

2) Stopkówna Zofia (SNPTT Zakopane) 3,27

W biegu panów na zgłoszonych 150 startowało 83, bieg ukończyło w konkursie 73, poza konkursem 2. Do siałomu, który odbędzie się w poniedziałek, dopuszczono pierwszych 38.

Pierwsze miejsce zajął Stanisław Marusarz (SNPTT) w czasie 3.57.

ZKM otwiera sezon

Żydowski Klub Motorowy w Łodzi organizuje w przyszłą niedzielę, dnia 26 marca na otwarcie tegorocznego sezonu imprezę p. n. „Pogoń za lisem”.

Impreza dostępna jest dla członków i wprowadzonych gości. Zapisy przyjmuje sekretariat ZKM-u, ul. Moniuszki nr. 2, tel. 148-32.

Nowe władze Union Touringu

Pod przewodnictwem dyr. Ryszaka odbyło się doroczne walne zebranie Union-Touringu, na którym przeprowadzono wybory do nowego zarządu. W skład nowych władz klubu weszli pp.: prezes — L. Rode (ponownie), wiceprezesi — Richter i Belke, sekretarze — Al. Schmidke i K. Koszade, skarbnicy — G. Wistehube i P. Eulenfeld. Z uchwał powziętych przez walne zgromadzenie na uwagę zasługuje przejęcie przez klub sekcji piłki nożnej, która dotychczas rządziła się autonomicznie.

Kierownikami poszczególnych sekcji zostali pp.: sekcji piłki nożnej — Izrael, lekkoatletycznej i łyżwiarskiej — Arn. Schmidke, motorowej — Gnezel, tenisowej — Hermans, hokejowej — Schöfelder, piłki ręcznej — Koszade.

Na zebraniu odbyło się uroczyste wręczenie przez prezesa ŁÓZK. p. Szymskiego złotych odznak. PZ. Kolarskiego przyznanych pp. O. Jacobi i A. Eulenfeldowi za zasługi położone na polu krzewienia sportu kolarskiego na terenie Łodzi.

W dniu wczorajszym specjalna delegacja klubu i ŁÓZK wręczyła złotą odznakę p. Hirzekornowi obłożnie choremu. W zebraniu wzięło udział kilkudziesięciu członków.

Advertisement for ALDOZA medicine, featuring a box of pills and the text 'PIGULKI PRZECZYSZAJĄCE ALDOZA ZE ZN. OCHR. GORAL PRZYNOSZA POŻĄDANY SKUTEK'.

Zakład KRAWIECKI DAMSKI P. HERSZKOWICZ Zawadzka 8 **Pracownia już czynna** UWAGA! Specjalność kostiumy angielskie.
 Sz. Pani, iż i zaopatrzona jest w najnowsze modele na sezon wiosenno-letni.

Pracownia Okryć Damskich i Fuler H. Goldlust Piotrkowska 131 **Rozpoczęła sezon bieżący**
 Damskich i Fuler **Telefon 165-62** **cy najnowszymi modelami wprowadzonymi z Paryża**

Zdobyła nagrodę piękności w znanym uadrowisku

pomimo współzawodnictwa osiemnastoletnich dziewcząt. Stosowała znany **CRÈME SIMON** „pielegnujący“ oraz **CRÈME SIMON M. A. T.** „upiększający“, wyrobiane z najlepszych substancji polecanych do pielęgnacji cery. Dzięki temu zachowała dotychczas blask dziewczęcych włosów, nieskazitelną świeżość cery i ową niedoścignioną, wiosenną żywość, która zwykle promieniuje tylko z osiemnastoletniej twarzy.

CRÈME SIMON
CRÈME SIMON M.A.T.

100% idealnego golenia
Tylko oryginalne szwedzkie **VIKING**

Fabryka napoi gazowych

dostarcza wodę sodową w balonach
Szybka obsługa
TEL. 190-48
R. FRIEDWALD
PILSUDSKIEGO 69.

5 URZĄD SKARBOWY
w Łodzi
Nr. IV 21064/139.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJACH.
W myśl § 83 rozp. Rady Ministrów z dnia 25.VI.1932 r. o postępowaniu władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) podaje się do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należności 5 Urzędu Skarbowego w Łodzi i innych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z licytacji ruchomości u niżej wymienionych płatników.

Dnia 20 marca 1939 r.
Zabłociak Stanisław, Zgierska 56 — cukier, mąka, sól 37 q., gilzy różnych firm 100.000 sztuk, mydło do prania 150 kg., herbata 20 kg., pieprz 100 kg., waga firmy „Cauder“ 1 szt., 8 jednostek, cena szac. zł. 3000.—, I termin.
Dnia 21 marca 1939 r.
Koks Jan, Limanowskiego 87 — przędza 180 kg. cena szac. zł. 900.—, I termin.
Milsz Hugo, Limanowskiego 105 — meble 10 szt., deski stolarskie 50 mtr. s., belki sosnowe 5 sztuk, cena szacunkowa zł. 2005.—, II termin.
Ejchler Elias, Kilińskiego 88 — skóry chromowe, 61 sztuk, cena szacunkowa zł. 577.—, II termin.
Fogel Artur, Limanowskiego 69 — meble, furgon, koń, bufiety, koła gumowe 17 sztuk, cena szacunkowa zł. 860.—, II termin.
Offenbach Estera, Limanowskiego 7 — meble 25 szt., wóz 1 szt., koń 1 szt. cena szacunkowa zł. 720.—, I termin.
Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji od godz. 10 do 15-12 w lokalach licytacyjnych.

za NACZELNIKA URZĘDU EGZEKUCYJNEGO.
(-) J. Hechlinger, KIEROWNIK DZIAŁU EGZEKUCYJNEGO.

SAMOCCHODY
Standard Flying

Nowe rewelacyjne modele na rok 1939 ceny od zł. 5.750.

MOTOCYKLE

ARIEL Rewelacja sezonu
BSA. POLSKI MOTOCYKL MOJ
LEVIS cena zł. 975.
VELOCETTE raty po zł. 50.— mies.
zwrot podatku 20 proc.

AKCESORIA CZĘŚCI ZAMIENNE do wszystkich motocykli
205-06

Dom Techniczno-Handlowy **Leon Leszczyński** Łódź, Piotrkowska 175, tel. 205-06

W DNIAH najbliższych nastąpi OTWARCIE magazynu **DZIECIĘCEGO OBUWIA CH. SZER** przy ulicy Piotrkowskiej 42

Najtaniej NA SWIĘTA **KONSUMPCJA** przy Widzewskiej Manufakturze
Zaopatrzyć się można w Rokiłńska 54, dojazd tramwaj. 10 i 16
w duży wybór najlepszych gatunków „OK“ i „Wima-Len“

POSADZKI LEPIK POSADZKOWY „LEPOS“

DRZWI - OKNA

DYKTY Dikos TOBAL I INN. SKRZYŃNIE SKŁ. DRZEWA - TARTAK Przemysł Drzewny **Maksymilian Jakubowicz S. A.** ZEROMSKIEGO 90, tel. 157-74

Urząd Wojewódzki Łódzki POSZUKUJE w Łodzi LOKALI następujących:
1) na pomieszczenie urzędu państwowego, składającego się z 40-tu lub 80-ciu pokoiów o powierzchni około 900 lub 1700 m. kw. w jednym lub dwu obok siebie położonych budynkach w podrzędnej dzielnicy miasta,
2) na pomieszczenie państwowego za kładu szkolnego, składającego się z 16-tu pokoiów i sal o powierzchni około 700 m. kw. w jednym budynku, położonym możliwie w okolicy Placu Dąbrowskiego lub ulicy Zagajnikowej,
3) na pomieszczenie urzędu państwowego, składającego się z około 10-ciu pokoiów o powierzchni około 250 m. kw. w jednym budynku położonym nie przy ulicy Piotrkowskiej.
Oferty na każdy lokal osobno należy składać w Urzędzie Wojewódzkim (Łódź, ul. Ogrodowa 15, pokój Nr. 51) z dołączeniem planu sytuacyjnego i rzutów lokali (plany mogą być odręczne) oraz podaniem ceny najmu i terminu, w jakim poszczególne lokale mogą być oddane do użytku, po dokonaniu przez właściciela posesji odpowiednich przeobrażeń.
Umowy najmu zawarte będą na termin trzyletni.
Łódź, dn. 17 marca 1939 r.
Za Wojewodę:
(-) Inż. J. Bajkiewicz, NACZELNIK WYDZIAŁU.

Niezwykłe rzadka okazja kupna mebli najwyższego gatunku!
POLECAMY:

• **SYPIALNIE**
• **JADALNIE**
• **GABINETY**
• **I DROBNE MEBLE**

Fabryka mebli JULIUSZ REIT S-cy, Łódź, Gdańska 70
Prosimy nie opóźniać się z obejrzeniem. Korzystne źródło zakupu.

KURSY szycia, mierzenia KROJU, i modelowania **LINY KAUFMAN** Sienkiewicza 67 tel. Kancelaria czynna codz. róg Nawrot 113-51 od godz. 2-4 i 7-9 w.

„**FOTOPLASTIKON**“
ul. Moniuszki 2
wyświetla dziś i dni następnych najpiękniejszy program sezonu p.n.:
WENECJA
Fotoplastikon czynny od g. 9 rano do g. 11 w. Wstęp 25 gr., dla młodz. szkol. 15 gr.

Uwaga fabrykanci!
Dobrze wprowadzony przedstawiciel w warszawskich fabrykach trykotaży, bielizny damskiej i męskiej, ubiorów i kuśnierzy. Poszukuje dodatkowych zastępstw i pokrewnych artykułów
WARSZAWA, Leszno 71/1, Emel,

NIEBYWAŁA sensacja! Błogosławieństwo dla głuchych! Nasze nowoczesne aparaty przywracają słuch. Informacje i broszury bezpłatnie. „Sanitas“, Warszawa, Marszałkowska 108/12a. 12
PRZYSTAPIĆ w charakterze współnika do prosperującego interesu. Oferty pod „Kapitał 3000“.

POSZUKUJE spółniczeki modystki, izr. do założenia pracowni. Oferty „Modystka“.

SPÓLNIK z kapitałem 2-3 tysięcy zł. do fabryki wyrobów metalowych poszukiwany. Oferty sub. „350“

KAPITAŁEM 21.250.000 oraz w. pólpracę pragnę przystąpić do istniejącego interesu handlowego lub przemysłowego Oferty sub. „Natychemiast“ do Admin.
STROJENIE pianin, polerowanie, wew. netrzny remont wykonuje po cenie przystępnej firma E. Weibach, Piotrkowska 154, tel. 141-96.

MŁODY inteligentny Pan z Niemiec szuka Pani ew. Pana z Anglii w celu angielskiej konwersacji. Oferty sub. „Angielski“.

OBRUSY do druku (na wzór czeskich) przyjmuje Łódź, Świętokrzyska 11/13, m. 11, wejście Sienkiewicza 49.

BACZNOŚĆ p. Gospodarze!! Anteny zbiorowe po cenach przystępnych instaluje zakład ślusarsko-techniczny — Jan Bryła, Kopernika nr. 35, tel. 257-15

TECHNIK-szklarz na wyroby laboratoryjne i rury neonowe poszukuje spółnika ewentualnie finansisty. Oferty sub. „M. K.“

TOREBKI, kurtki, obuwie, rekawiczki itp. zamiesz, zwykłe i wytłaczane, szycie i wywabianie plam. Wszelkie futra. Lisy żółte na srebrne. Farbowania inż. chem. G. Schönmann, Narbutowicza 56, front parter.

UWAGA właściciele domów! Zdobądź administratora, wzory do obejrzenia domów. Może złożyć kaucję. Władysław, ul. Włocławska 22, tel. 213-09.

PRZYJMUJE betonowanie podwiesz. przy gwarancji, wzory do obejrzenia. F. Mees, Piotrkowska 165, tel. 234-15

MASZYNY do pisania, liczenia i korekt. kontrolne „National“ repertue pod gwarancją. A. Bluszke i R. Braun, Nowy Świat 1a, tel. 137-54.

Matrymonialne

NOWOCZESNA swatka za wiadomości że przyjmuje lepsze sfery. Kaucja. 22, m. 17, Fela.

DWUDZIESTOCZTEROLETNI pan, ralny na stanowisku zawsze odznaczony dnia znajomość. Oferty możli. fotograf. „Cor“.

PRZYSTOJNA panna, lat 20, samotna, współwłaścicielka solnej przedsiębiorstwa, dochód roczny 2000 zł., nawiąże kontakt w celu matrymonialnym z kulturalnym, usilnym panem do 42 lat. Poważne i niezmienne zgłoszenia sub. „30“.

SAMOTNA zapozna starszego, inteligentnego pana dobrze sytuowanego. Cel towarzyski. Oferty pod „A“.

PANI inteligentna przystojna, młoda, dzielnym stanowisku w Warszawie, nym biurze posiadająca 6000 zł. miesięcznego dochodu, dobrze sytuowanego kulturalnego, dobrze sytuowanego, młodego Pana do lat 45. Zgłoszenia w Warszawie i Poste Restante „Kor“ Nr. 112“.

SYMPATYCZNA samotna, inteligentna, pozna inteligentnego pana lat 30-40, w celu matrymonialnym. Oferty sub. „zależna“.

KAWALER, lat 35, chrześcijański, inteligentny, miła. Cel towarzyski — pod „E. K.“ do Republiki.

PANNA 28 lat, inteligentna, samotna, poszukuje usytuowanego, sympatycznego towarzysza życia. „70-000“ w Admin.

Rozmaite

ODŚWIEŻAM sufity, ściany, tapety, suchym sposobem, bez brudu i kurzu. Wiadomość: Samuel Wiatrak, Mała 2, przy 6-go Sierpnia, w sklepie, telefon 234-04.

OBIADY prywatne, pierwszorzędne, na żądanie dietetyczne. Piotrkowska 55, 8, front, telefon 112-14.

SALA fabryczna 25x6 z transmisją do wynajęcia, także 12 krosien 36 c, kompletnie urządzonych w całości lub częściowo do wydzierżawienia. Dzwonić 221-82.

WYKWALIFIKOWANA krawcowa poszukiwana jako współniczka. Mieszkanie w centrum, Piotrkowska 117, m. 45 godz. 4-6.

POSZUKUJE współniczeki (-ka) do założenia pensjonatu, lub do zaprowadzonego przystąpię. Oferty sub. „Gotówka“.

POSIADAM 15-20 tysięcy, oczekuję propozycji. Oferty sub. „R. N. 15“ do Republiki.

DO WYDZIERŻAWIENIA posesja fabryczna 1800 mtr. Budynek parterowy 240 mtr. 2. pokój kuchnia. Koncesja wyrób chemikalii, częściowo urządzenie. Oferty Warszawa, Hoża 60, m. 4.

POSZUKUJE przedstawicieli na Łódź i okolice. Nowoczesna wytwórnia tlenku i gazów przemysłowych. Częstochowa, skrytka pocztowa 211.

Kupno i sprzedaż

PONCZOCHY i skarpetki po cenach konkurencyjnych specjalny dział z marnymi skazkami, poleca B. Fuksowa, Kilińskiego 87, m. 18.

MASZYNY do pisania i liczenia nowe i okazyjne na dogodnych warunkach poleca S. Wróblewski, Łódź, Piotrkowska 46, tel. 236-69. Wymiana używanych maszyn na nowe. Przyjmuje rezerację maszyn biurowych.

PLACE różnych wielkości, położone przy Szosie Zgierskiej obok Chelmonów do sprzedania. Wiadomość, Kanał Emerytalna, Koleje Dojazdowe, Piotrkowska Nr. 77.

RESZTKI nowości sezonowe w wielkim wyborze na palta, kostiumy, ubrania i suknie, Piotrkowska 79 (dom przelocowy) Al. Kościuszki 22, telef. 125-04.

MOTOCYKLE SOKÓŁ 600 — Państwowych Zakładów Inżynierii.

MOTOCYKLE B. S. A. Najnowsze modele 1939.

MOTOCYKLE PUCH 200-ki 2-taktowe w ramie prasowanej.

MOTOCYKLE PODKOWA — rewelacyjne Setki krajowe bez prawa jazdy, bez podatku. Dogodne warunki spłaty. Części zamienne do wszystkich motocykli. Prospekty i oferty wysyła na żądanie Biuro T/H. Inż. Mackiewicz, Łódź, Piotrkowska 109.

LAMPY najkorzystniej kupisz w wytwórni. 6-go Sierpnia 14, tel. 153-12. Wykonujemy naprawy i modernizację lamp.

LAMPY nowoczesne i stylowe kupisz najtaniej w wytwórni Sienkiewicza 4, m. 9, tel. 228-58.

MOTOCYKLOWE części zamienne i akcesoria do wszystkich marek. Szlifowanie cylindrów, gruntowne remonty, solidnie i fachowo obsługa. Niskie ceny, Leon Leszczyński, Łódź, Piotrkowska 175, tel. 205-06.

TANIO 2-gi gatunek najmodniejszych garniturów, ręczników, ścierek obrębiowych, chusteczek: Chari, Piotrkowska 2, III wejście.

PONCZOCHY, SKARPETKI. Największy wybór również z małymi skazkami. Sprzedaż detaliczna, ceny ściśle fabryczne, Śródmiejska 21, lewa oficyna.

POCO śpić na słomie, gdy od 5 złotych tygodniowo dostać możecie materace, tapczany, otomany, leżanki i krzesła solidnie wykonane tylko u tapicera P. Wajsa, Łódź, ul. Sienkiewicza 18.

WYSPRZEDAŻ mebli, sypialnie, stół, sztuki pojeźdźcze. Ceny niskie, Piotrkowska 192, Kolodny.

MASZYNA do pisania używana w dobrym stanie, prywatną kupuje. — Oferty szczegółowe sub. „Empe”.

OKAZYJNIE szafa, łóżka, biurko, szafki — mahoniowe, garderoba jasna do sprzedania, Zawadzka 9, m. 16.

CZESKIE obrusy, ręczniki, ściereki, wyppy. Tania. Kilińskiego 44, m. 14.

OKAZYJNIE tania resztki wełniane i jedwabne na suknie, kostiumy, bluzki i spódnice oraz ubrania męskie, Kilińskiego 36, of. II w. I p.

MOTOCYKLE najslawniejszych marek Ariel, BSA, Levis, Velocette oraz polskie malolitrażówki MOJ. Niskie ceny. Dogodne warunki. Zwrot podatku 200% Akcesoria. Części zamienne, Leon Leszczyński, Łódź, Piotrkowska 175, tel. 205-06.

WOZKI dziecięce, rowery, radio na ramię od zł. 2.50 tygodniowo, najniższe ceny, Voxradio, Piotrkowska 79 w poświadczeniu.

KUPIE dochodowy dom w śródmieściu. Oferty sub. „zł. 200.000”.

MASZYNY do pisania i rachowania, nowy wybór maszyn używanych, ceny niskie poleca: Józef Leżon, Łódź, Przeloc 4, tel. 102-23.

NADESZŁY materiały na suknie, płaszcze i kostiumy w najnowszych kolorach i wzorach. Ceny b. przystępne, Wólczńska 7, m. 23.

DLA dzieci najpiękniejsze materiały w resztkach na paletka, ubranka i suknie. Ceny b. przystępne, Wólczńska 7, m. 23.

ODSTĄPIE wypożyczalnie książek w śródmieściu ewentualnie sprzedam książki. Informacje: tel. 255-72.

WOZEK Konkonowski auto w dobrym stanie, okazyjnie do sprzedania, Wólczńska 7, front II p., m. 9.

OKAZYJNIE do sprzedania mahoniowa szafa w nowym stanie i tapczan. Wiadomość od 3-4, telef. 127-07.

GRUZ i szlaka kamienną kupię Al. Kościuszki 41, dozorca wskaże lub telef. 100-28.

DZIECINNE łóżeczko białe w dobrym stanie do sprzedania, Narutowicza 34, m. 9, w pałacyku.

ZNÓW nowy garnitur?... NIE...

...STARY, lecz SUCHO PRANY. Gdzie?.. W firmie

Fiedler i Kubiczek
Przejazd 2, tel. 261-58 Piotrkowska 162
Piotrkowska 46, tel. 255-33
Piotrkowska 130 Zwirki 18 tel. 215-29

KUPIJE BRYLANTY oraz biżuterię, „KAMEA”, Piotrkowska 73, tel. 185-22.

OKAZYJNA BIŻUTERIA poleca „KAMEA”, Piotrkowska 73, tel. 185-22.

PIANINO w dobrym stanie kupię za gotówkę. Oferty sub. „Instrument” do Republiki.

SPRZEDAM całkowite urządzenie z dwóch pokoiów z kuchnią, Gdańska 67 front m. 8. Codziennie 8-11 i 2-6 pp.

W KOLUMNIE sprzedam domek 5-pokojowy w tym 2 sklepy, dochód 1000 zł., Łódź, Żeligowskiego 42, m. 20, 18-20.

NIERUCHOMOŚĆ przy ul. Przejazd, place przy ul. Warszawskiej i w Julia nowie do sprzedania, Przejazd 82, gospodarz.

OWOCARNIA do odstąpienia. Ulica Przejazd nr. 48.

SKLEP rzeźniczy z warszatem przepisywym do sprzedania, Ulica Korzeniowskiego 36.

DWIE nowe krochmalarki rewolwerowe system Cohnen tania do sprzedania. Łódź, Kilińskiego 209, tel. 165-01.

SPRZEDAM tania prasę marki Gessner 2-cylindrową 2 m. szerokości do trykotów bawełnianych i jedwabnych. Dzwonić 274-10.

PLAC budowlany położony w centrum miasta do sprzedania. Wiadomość Wólczńska 153, m. 8.

RESZTKI bielskie wielki wybór na ubrania, palta męskie i damskie, tania „PEKA”, Piotrkowska 83, front I p.

DO SPRZEDANIA mechaniczna snowalnia i nawijalnia na jedwab, z kompletnym urządzeniem, w śródmieściu. Oferty sub. „Ruch” do Administracji.

MŁYN parowy do sprzedania na 4-morgowym placu, blisko Łodzi, bocznicą kolejową, całkowite urządzenie, ślimak, elewator, wagi i inne maszyny pomocnicze. Magazyn na 10.000 mtr. przemiał — 400 mtr. na dobę, zabudowania gospodarcze, garaże itp. Informacje — Łódź, Bandurskiego 19, m. 2a soboty i niedziele od 8 do 10 rano.

SKLEP spożywczy z mieszkaniem z wygodami do sprzedania. — Adres w Administracji Republiki.

GDYNIA. Zmechanizowaną piekarnię, dom sprzedam 43.000, wpłaty 30.000, Gdynia, Śląska 33, Jakubowski.

Nauka i wychowanie

NIEMIECKIEGO udziela gruntownie rutynowana nauczycielka. Gramatyka, literatura, konwersacja, matura, korespondencja handlowa. Zgłoszenia od 3 do 4 po poł. i od 8-9 wiecz., Piotrkowska 53 m. 20, I. of. II p.

BUCHALTERIA. Rutynowana nauczycielka buchalterii, E. Gordonowa, powróciła i wznowiła lekcje po bardzo przystępnych cenach, Wólczńska 43, telef. 237-45.

MISS Mary udziela angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Złatwia wszelką korespondencję. Przyjmuje 12-1, 6-8, Piotrkowska 24, m. 7.

BUCHALTERJI podwójnej z gwarancją samodzielnego prowadzenia ksiąg miarodajnych dla władz udzielam po cenach niskich, Zawadzka 52, m. 7.

STUDENTKA humanistyki udziela lekcji w zakresie gimnazjum i liceum. Specjalność: łacina, polski i francuski. Tel. 164-33.

MASZYNOPIISANIA — 30 gr., stenografii — (Poliński), korespondencji niemieckiej, konwersacji języków — udzielam tania, tel. 135-48, Zachodnia 65, m. 3.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel. Zastać codziennie od 4-8 łopoli. Zawadzka 21, m. 8, front. 154

ABSOLWENTKA Cours des lettres, udziela gruntownie francuskiego; konwersacja, gramatyka, literatura. Z gwarancją przyspasabia do egzaminów maturalnych. I. Taleśnik, Aleja 1-go Maja 36, front II-gie piętro, 12-1 i 7-8.

S ZŁOTYCH miesięcznie, wyuczam gruntownie buchalterii, stenografii, korespondencji i pisania na maszynie. Za prowadzam księgi i bilanse. Kilińskiego 50, popr. ofc. I p.

NA SAXOFONIE i klarncie lekcji udziela znany muzyk, Piotrkowska 117, m. 16, 10-11 r.

WZOREM lat ubiegłych zorganizowano przygotowawczy komplet do I gimnazjalnej oraz maturalnej. Zgłoszenia i za pisy natychmiastowe w sekr. Pryw. Koed. Kursów Handl. Ireny Dąbrowskiej, ul. Andrzeja 4, tel. 245-03.

ŁACINY, francuskiego, matematyki — udziela nauczycielka gimnazjum. Ceny przystępne, tel. 259-80.

MOTO CYKLE

sllynych marek światowych **SOKÓŁ 600**, „100-ki“ i „200-ki“ krajowe od 100 cc. do 600 cc. oraz Oryginalne części zamienne, akcesoria, oleje, opony i artykuły sportowe. Zamiana i naprawa motocykli. Dogodne warunki.

„ISKRA-RADIO” — Dział MOTOCYKLOWY, Łódź, Narutowicza 9, tel. 177-79

SALON MÓD (wł. Kupferowa)

AL. KOŚCIUSZKI 41

PO POWROCIE poleca **KAPELUSZE** p/g. najnowszych modeli paryskich po cenach przystępnych.

SALON MÓD poleca **MIŁA RUBINOWA** najnowsze modele na sezon wiosenny i letni po cenach przystępnych

ZAMENHOFA 6, tel. 172-74

PRACOWNIA SUKIEN

„MAISON IRENA“

AL. KOŚCIUSZKI 24, tel. 236-41

poleca najnowsze modele pierwszorzędnych domów paryskich.

Posady

POTRZEBNE panienki do robienia pullowerów. Zgłaszać się do 11-ej i od 4-5-ej. Pirmowicza 7, m. 7.

SAMODZIELNY buchalter poszukuje pracy na godziny chętniej na stałe. — Łaskawe oferty sub. „System”.

PRAKTYKANTKA poszukuje posady w większym przedsiębiorstwie. Znajomość języków obcych. Sub. „Francuski”.

RUTYNOWANY buchalter - bilansista prowadzi i zaprowadza księgi handlowe na godziny z gwarancją użycia. Telef. 188-93.

BUCHALTER bilansista przyjmie prowadzenie ksiąg. Oferty do Republiki sub. „J.G.”

Do wielkiego sprzątania używajcie znanych ze swej dobroci wyrobów

Zakładów Polskiej Sp. Akc.

Persil
w Bydgoszczy

ATA Persil imi

Uzdrowiska

KOLUMNA pensjonat „Dora”, Pólkowowej, tel. 19—czynny. Przyjmuje zamówienia na Święta Wielkanocne.

UWAGA! Na 10-cio dniowy okres świąt wyjeżdżam z kompletem dzieci na Wiśniową Górę. Zgłoszenia telefoniczne od 9-11 i 2-4, telefon 173-68 S. Gurewiczowa.

KOLUMNA. Pensjonat Carlton Epsteinowej, tel. 10 lub Łódź 248-04, uprasza o wcześniejsze zamówienia na święta.

KOLUMNA. Pensjonat Żelazowej. Tel. 18, poleca gruntownie odnowione pokoje na Święta Wielkanocne.

WŁODZIMIERZÓW, Fryda Epsztajn przyjmuję zapisy na Święta Wielkanocne do 28/3. Telefon 277-24 od 3-ej do 5-ej.

WYCHOWAWCZYNI poszukiwana do 7-letniego chłopca. Telefonować 241-48 między 2-4.

POTRZEBNA inteligentna panienka do czytelni na praktykę. Wiadomość: ul. Zgierska 19, w księgarni H. Sonnenberg.

MAJSTER tkacki desygnator byłby kierownik fabryki z kilkunastoletnią praktyką poszukuje posady. Oferty „Majster”.

POTRZEBNA wykwalifikowana bielżniarka do bielżni i wykończarka do swetrów, Południowa 25, front III piętro m. 17.

SPRZEDAWCA branży sukiennej detala. poszukiwany (ewent. zbliżonej branży). Oferty do Republiki pod „Dobry sprzedawca”.

PANIENKA potrzebna do pracy biurowej. Oferty sub. „ABC.”

Poszukiwane jest małżeństwo **NA STANOWISKO**

PORTIERA fabr.

oprócz wynagrodzenia tygodniowego oddaje się do dyspozycji mieszkanie oraz opał i światło. Zgłoszenia z referencjami do Adm. Republiki pod „A. H.”

DO WYNAJECIA

od zaraz 6-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami, od 1/IV r. b. 5-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami, w domu przy ul. PRZEJAZD 30. Informacji udziela adm. domu 9-10 rano i 3-4 p. p. lub telef. 249-45.

Do SPRZEDANIA

300 MTR. METALOWYCH WALKÓW TRANSMISYJNYCH z wieszakami w bardzo dobrym stanie. Średnica walków 50 i 60 mm. — Wiadomość: tel. 111-23 w godzinach biurowych.

Z ELEGANCKIEGO GOSPODARSTWA DO SPRZEDANIA:

prawdz. perskie dywaniki i kilimy, wysokowart. kryształy i porcelana, jak to: services chiński i Fürstemberga do kawy albo herbaty, duży wazon japoński itd. Objeźrzeć można Piłsudskiego 74, II front m. 7 od 11 i pół-14 i 18-19 i pół.

WOZKI DZIECIĘCE **KOŁKA** METALOWE **MATERACE**

WYNAJANIE w FABR./SKŁADZIE

J. B. WOŁKOWYSKI
NARUTOWICZA 11 TEL. 157-70
REPERACJE I LAKIEROWANIE

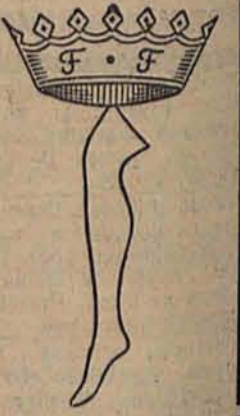
Czy wiesz CO CI GROZI?..

CHRON SIĘ UŻYWAJĄC TYLKO NAJPEWNIJSZYCH

„OLLA” GUM...

Fabryka Pończoch B. GRYNOCH

zawiadamia Sz. Panie, iż **we wtorek dn. 21 b.m. NASTĄPI OTWARCIE SKLEPU FABRYCZNEGO**
przy ul. **Piotrkowskiej 48**, tel. 274-94
NA TĘ UCZTĘ SERDECZNIE ZAPRASZAM!

OGŁOSZENIA DROBNE

Lokale

ZŁ. 160.— KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią i wygodami.

ZŁ. 232.— KWARTALNIE 3 pokoje z kuchnią i wygodami, 4, 5, 6 mieszkania, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT“, ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

BIURO „POLRUCH“, Piotrkowska 89, fr. I p., tel. 141-02, poleca wszelkiego rodzaju mieszkania, lokale handlowe, sklepy, domy, place wille, pokoje umeblowane i garsoniery. Złatwia szybko i solidnie.

POSZUKIWANE 2 łączne słoneczne pokoje I p. lub wysoki parter przy cichej rodzinie bez radia dla 2 starszych pań. Oferty „Republika“ sub. „Erem“.

PIĘKNY pokój niekrepujący wejście, telefon, 11-go Listopada 12, front I p., na lewo.

POKÓJ frontowy, I piętro, wszelkie wygody do wynajęcia, 11-go Listopada 17, m. 2.

POKÓJ całodziennym utrzymaniem od dzielnych właścicieli, wszelkim wygodami 85 złotych miesięcznie. Wiadomość: Gdańska 64, m. 7.

POKÓJ słoneczny z wszelkimi wygodami i telefonem dla Pana do oddania, Al. Kościuszki 32, m. 9.

4 POKOJE z hallem, wszelkimi wygodami i centralnym ogrzewaniem do wynajęcia, Mostowa 59.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z wszelkimi wygodami niekrepującym wejściem Paru, Pani, Al. 1-go Maja 5, m. 13.

DWUPOKOJOWE mieszkanie z wszelkimi wygodami, frontowe, słoneczne do wynajęcia, ul. Św. Andrzeja nr. 33.

1-2 POKOJE z wygodami, telefon, izraelitce odnajme, ul. Kopernika 33, front I piętro, m. 4.

ŚWIEŻO wyremontowany pokój dla pana do wynajęcia od zaraz, Moniuszki 1, fr. II p., m. 7.

POKÓJ, wszelkie wygody, telefon — front I piętro, oglądać można 2-4 pp. Andrzeja 27, m. 5 tel. 182-06.

DO WYNAJĘCIA 4 komfortowe pokoje z kuchnią i pokój z kuchnią, Nawrot 34, u gospodarza.

NOWOCZESNE 3-pokojowe mieszkanie, słoneczne, ciepłe, 2 i 3 piętro, na przeciwko parku Staszica do wynajęcia od zaraz, Cegielniana 82.

2 POKOJE umeblowane do wynajęcia z klatki schodowej oraz przejściowy, Główna nr. 46, m. 29.

DO WYNAJĘCIA 2 lub 3 pokoje z kuchnią z wygodami fr. II p. od 1/IV, ul. Piotrkowska nr. 225-7.

SŁONECZNE 4 pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami na III p. do wynajęcia, Piotrkowska 200, telefon 182-98.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego na garsonierę dla przyjeźdnego, cena obniżona, sub. „Dyplomata“.

ODDAM frontowy elegancko umeblowany pokój z wszelkimi wygodami z niekrepującym wejściem, Żeromskiego 54, m. 7.

LUKSUSOWE dwupokojowe mieszkanie do wynajęcia, centralne ogrzewanie, winda, Ansztađta 3. Dzwonić tel. 122-69.

CENTRUM! Pokój, wygody, odnajme, Cegielniana 3, m. 16, I piętro.

POKÓJ od zaraz do wynajęcia z niekrepującym wejściem, Kilińskiego 10, m. 5, front I piętro.

PIĘKNY pokój umeblowany, słoneczny, wejście niekrepujące, telefon, Kopernika 19, m. 4, zastać można 2-4, 8-10.

DO WYNAJĘCIA 2-3 pokoje — wygody ul. Główna 31.

ODDAM pokój umeblowany. Oglądać niedziela od 12-ej, dni powszednie od 20-ej, Cegielniana 21, m. 12

ODDAM 1 pokój umeblowany dla 1-go pana (sublokatora) Al. 1-go Maja 41, m. 5, front I p.

POKÓJ umebl. frontowy II p. do wynajęcia dla pana, Al. Kościuszki 13, m. 12. Obejrzeć 16-18.

Tynki, malowanie fasad i wnętrza,

wszelkie roboty, wchodzące w zakres remontu budowlanego, wykonuje Przedsiębiorstwo robót malarskich i remontowych

I. Rózański i D. Kagan

Łódź, ul. Śródmiejska Nr. 26, telefon 139-54

3 POKOJE, kuchnia, służbowy, centralne ogrzewanie, słoneczne do wynajęcia, Narutowicza 107.

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem, tam do oddania, Andrzeja 46, m. 25.

DO ODDANIA pokój umeblowany z wszelkimi wygodami, może być z utrzymaniem, Magistracka 12, m. 11, I p. od 10-5 pp.

POKÓJ umeblowany jednoosobowy do wynajęcia. Wejście z korytarza, używalność telefonu, I piętro, Główna 41, mieszk. 6.

DO WYNAJĘCIA, dla kulturalnego pana, duży umeblowany pokój (telefon, łazienka), Piotrkowska 70, m. 4, godziny 11-3.

DO WYNAJĘCIA w nowym domu 3- i 4-pokojowe mieszkania, wszelkie nowoczesne wygody, II p., słoneczna strona, centralne ogrzewanie. Al. 1-go Maja 28. Wiadomość u dozorczy. 19

UMEBLOWANY pokój do odnajęcia od zaraz. Wiadomość: P.O.W. 20, m. 8, front II piętro

3-POKOJOWE słoneczne mieszkanie z wszelkimi wygodami do wynajęcia od 1 kwietnia. Wiadomość ul. Narutowicza 96, m. 3, tel. 218-60.

DO WYNAJĘCIA 3- i 4-pokojowe komfortowe mieszkania w willi na I piętrze, taras, hall, kredensowy, szafowy centralne ogrzewanie, bieżąca gorąca woda i inne nowoczesne wygody. Garaże ogrzewane, Narutowicza 93, tel. 155-66.

SŁONECZNY, ładnie umeblowany pokój z wszelkimi wygodami do wynajęcia, Kopernika 74, m. 7.

DO WYNAJĘCIA od zaraz 5- i 3 pokoje z kuchnią z wygodami Andrzeja 7, front III piętro. Tel. 102-55.

POSZUKIWANY pokój z wygodami w śródmieściu, niedrogi, przy kultur, rodzinie izr. dla wyplacalnego Pana. Oferty sub. „Z. P.“

CENTRUM, Piotrkowska 55/8, pokój 2-okłenny, słoneczny, niekrepujący, wszelkie wygody, telefon, 1-2 osobom, całonocne, częściowe utrzymanie

SŁONECZNY, ładnie umeblowany pokój z wszelkimi wygodami do wynajęcia, Al. Kościuszki 53, m. 21.

3 POKOJE z kuchnią, wszelkie wygody, frontowe, słoneczne, do wynajęcia od 1/IV, Pogonowskiego 80 (Zakątna) przy Andrzeja. Wiadomość u gospodarza.

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem przy rodzinie do oddania, Sienkiewicza 52, m. 21.

ŁADNY, świeżo wyremontowany pokój do wynajęcia, wygody, telefon, Wigury 11, m. 5, front I piętro.

3 POKOJE z kuchnią, holl, wszelkimi wygodami w nowym domu zaraz do wynajęcia, Pogonowskiego 26.

3 POKOJE z kuchnią, holl, wszelkimi wygodami w nowym domu zaraz do wynajęcia, Cegielniana 67.

DO WYNAJĘCIA pokój komfortowy z centralnym ogrzewaniem, telefonem, łazienką, ewent. z używalnością hollu. Telef. 207-93.

ODDAM zaraz 1 osobie pokój umeblowany frontowy dwuokienny, wszelkie wygody, telefon, Cegielniana 4, m. 7.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z kuchnią, holl, centralnym ogrzewaniem, wszelkimi wygodami, Wólczańska 136.

POKÓJ umeblow. wsz. wygod. 1 lub 2 osobom używ. kuchni do wyn. Kopernika 4, m. 28

ODDAM wspólny pokój maszynowej hafciarce, Zachodnia 68, m. 32.

5 POKOJÓW z wygodami III p. front, ul. Piotrkowska 35, u gospodarza do wynajęcia.

DO WYNAJĘCIA parterowy lokal handlowy przemysłowy oraz suteryny na składy, Zachodnia 68.

POKÓJ w eleganckim domu z wszelkimi wygodami od zaraz do wynajęcia. Gdańska 77 a, m. 2

MIESZKANIA 1-2-3-4-5 i 6-pokojowe, umeblowane, garsoniery, lokale handlowe, poleca „KOSMOS“, Piotrkowska 111, tel. 147-46.

KOMFORTOWY dwuokienny pokój, ładnie umeblowany z wygodami dla solidnego Pana do wynajęcia, Zawadzka 17, m. 8.

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią, wszelkie wygody, telefon, oddzielne wejście, Południowa 24, m. 12, front.

POSZUKUJE mieszkania jednopokojowego z kuchnią pożądaną w okolicy Narutowicza. Oferty „Śródmieście“

DO WYNAJĘCIA pokój słoneczny, umeblowany, niekrepującym wejściem, dla jednej osoby, Cegielniana 19, front III piętro m. 7.

POKÓJ umeblowany, jednoosobowy, wszelkie wygody, front I p. Kilińskiego 61, m. 3, tel. 158-24.

1-2 POKOJE (oddzielne) z wygodami nieumeblowane odnajme. Główna 62, m. 72, fr. II p. tel. 114-29

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy, słoneczny z telefonem, Andrzeja 29, m. 8.

POSZUKUJE umeblowanego pokoju z wygodami z klatki schodowej lub z zupełnie niekrepującym wejściem. Oferty Biuro Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska 87: „1 kwietnia“.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia, wejście niekrepujące, Zachodnia 31, m. 15, lewa ofic.

NIekrepujący pokój z wszelkimi wygodami, centralnym ogrzewaniem w Al. Kościuszki — do wynajęcia. Oferty sub. „100“ wzgl. tel. 106-94.

WSPÓŁLOKATORKE do eleganckiego pokoju, wszelkimi wygodami poszukuje, Al. Kościuszki 21, II podwórce m. 25, I piętro, tel. 262-34.

ODDAM duży 2-okienny pokój dla 2 panów ewentualnie dla małżeństwa, Piotrkowska 141, m. 30.

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem, wygodami odnajme, Zawadzka 35, m. 17.

5 lub 4-POKOJOWE luksusowe mieszkanie z kuchnią, hall, centralne ogrzewanie w nowoczesnym domu vis a vis parku Staszica do oddania od 1 kwietnia. Wiadomość u gosp. Magistracka 36, tel. 124-37.

2 POKOJE świeżo remontowane z oddzielnym wejściem do oddania na biuro, kancelarię adwokacką, gabinet lekarski, Piotrkowska 121, m. 1, front, I p., tel. 267-39.

POSZUKUJE 2 pokoi z poczekalnią (ewent. wspólna), centrum, nie wyżej II piętra. Dzwonić 186-64.

POKÓJ umeblowany z wygodami do wynajęcia dla pana, Aleja Kościuszki 41, prawa ofic. I wejście, II p.

ODNAJME pokój meble (bez) ewent. z hallem śródmieście nowy dom maksymalnym wygod, tel. 206-32, 9-1, 135-39, 3-7.

POKÓJ dwuokienny niekrepujący frontowy w czystym domu do wynajęcia, ul. Zamenhofska 4, m. 1.

MIESZKANIE 4-pokojowe z wszelkimi wygodami, wyremontowane do wynajęcia od 1/IV r.b. Zamenhofska 4. Wiadomość u gospodarza. Telefon 153-63.

DO WYNAJĘCIA duży pokój przy ul. Cegielińskiej nr. 19, m. 16, lewa oficyna I wejście, II piętro

ODDAM dwuokienny słoneczny pokój frontowy z niekrepującym wejściem i z wszelkimi wygodami. Wiadomość — Zawadzka 22, m. 9.

LOKAL obszerny front. I p. nadający się na biuro, przedsiębiorstwo handlowe itp. do wynajęcia natychmiast, Piotrkowska 154.

WYGODNE miejsce do spania wraz z pościelą, Piotrkowska 163, m. 22.

2 UMEBLOWANE pokoje z używalnością kuchni, wszelkimi wygodami, telefonem, I piętro do wynajęcia, Stępińska 18, m. 19.

TANIO oddam mały pokój, ładnie umeblowany, jednoosobowy, Śródmiejska 29, lewa ofic. 3 p. Zastać 3-5 pp.

POKÓJ umeblowany lub dwa z niekrepującym wejściem, od zaraz, Piłsudskiego 15 (róg Narutowicza) m. 12, parter.

SŁONECZNY pokój umeblowany na I piętrze natychmiast do wynajęcia, Cegielniana 11, m. 27.

POKÓJ z kuchnią lub 2 pokoje, umeblowane z wygodami odnajme zaraz (izrael.) Główna 31, m. 47.

POKÓJ dla pana w czystym domu (Lazienka, telefon). Narutowicza 30, I p., m. 14, lewa oficyna.

BARDOZO dobrze umeblowany pokój z wszelkimi wygodami może być dla małżeństwa do wynajęcia, Przejazd 19/8.

DO ODNAJĘCIA pół placu w dobrym punkcie o powierzchni 900 m², telefon 154-97.

Kupno i sprzedaż

MOTOCYKL „PODKOWA“ krajowy, 100-tka dwuosobowa, na balonach, 3-biegowa. Niezwykle solidna budowa i estetyczne wykończenie. Niska cena i estetyczne warunki. Sprzedaj w czołowych firmach motocyklowych. Bezpłatne prospekty na żądanie wysyłają Zakłady Mechaniczne „Podkowa“ S. A., p-ta Legionowo.

MOTOCYKLE BSA uznane zostały w całym świecie za najlepsze. Niskie ceny i wygodne warunki. Żądajcie prospektów. Gen. przedst. Zorel, Warszawa, Królewska 23.

M./ CZĘŚCI zamiennie i akcesoria motocyklowe. Największy skład w Polsce. Najniższe ceny. Żądajcie prospektów. Gen. przedst. Zorel, Warszawa, Królewska 23.

MOTOCYKLE RUDGE wysoka klasa sportu i turystyki. Niskie ceny, dogodne warunki. Gen. przedst. Zorel, Warszawa, Królewska 23.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja 122-14. Redakcja Sekretariat Redakcji 127-24. Dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 150-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 600-626.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“

w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W teście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubnowe w teście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobnie za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisywe w teście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane. O ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Gliński, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki“ — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama“ — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.

WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64